

Liptálský ZPRAVODAJ

- LIPTÁL -

ROČNÍK XXXV

ČÍSLO 3

ČERVENEC - SRPEN - ZÁŘÍ 2019

„Přejeme krásný podzim“

Co najdete v tomto čísle?

Z obecního úřadu	2	FS Lipta Liptál	38
Kultura	18	Myslivci	48
Společenská kronika	20	Jagāri	49
Z církví	24	Napsali nám	54
Školy	28	Z historie	58
Hasiči	36	Sport	60

Z jednání Zastupitelstva obce Liptál

**VÝPIS Z VEŘEJNÉHO
ZASEDÁNÍ ZO LIPTÁL Č. 5
ZE DNE 18. 9. 2019**

ZO Liptál:

- **schvaluje** jednací a volební řád zasedání zastupitelstva obce Liptál č. 5
- **schvaluje** zápis č. 4 ze dne 19.06.2019
- **bere na vědomí** kontrolu plnění usnesení ZO č. 4 ze dne 19.06.2019
- **bere na vědomí** informace z jednání Rady obce Liptál č. 6 ze dne 17.07.2019 a č. 7 ze dne 02.09.2019
- **schvaluje** volbu místostarosty veřejným hlasováním
- **volí** místostarostou obce Liptál **Filipa Tomance**
- **schvaluje**, že pro výkon funkce místostarosty bude člen zastupitelstva dlouhodobě uvolněn
- **volí** členem Rady obce Liptál místostarostu Filipa Tomance
- **volí** zástupce obce do Sdružení obcí Syrákov místostarostu Filipa Tomance
- **schvaluje** smlouvu o zřízení věcného břemene – IP-12-8022646 Liptál, p.č. 446/3, NNK a **pověřuje** starostu obce Liptál k podpisu této smlouvy
- **schvaluje** prodej pozemků p.č. 3680/6 o výměře 129 m² a p.č. 3680/8 o výměře 29 m² v k.ú. Liptál Danielu Lukášovi, Lhota u Vsetína, za cenu 50 Kč/m² s tím, že veškeré náklady spojené s převodem nemovitosti hra-

- dí kupující a **pověřuje** starostu obce Liptál k podpisu této smlouvy
- **neschvaluje** prodej části pozemku p.č. 2696/3 o výměře cca 100 m² v k.ú. Liptál Petru Daňovi, Liptál
- **neschvaluje** prodej části pozemku p.č. 2608/23, 2608/38 v k.ú. Liptál Jaroslavě Petře Zbožínkové, Liptál
- **schvaluje** dle ustanovení zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) dle §6 odst. 5 písm. a) a ve spojení s § 55 odst. 1 stavebního zákona pořízení změny územního plánu Liptál
- **bere na vědomí** informace o možnostech financování sociálních služeb v roce 2020 z rozpočtu obce Liptál
- **bere na vědomí** informace o projektu Víceúčelové školní sportoviště – I. etapa
- **schvaluje** zpracování žádosti o dotace z Operačního programu životního prostředí na projekt „Výměna zpevněných ploch v obci Liptál“ firmou Regiozona s.r.o.
- **schvaluje** podání žádosti o dotace z Operačního programu životního prostředí na projekt „Výměna zpevněných ploch v obci Liptál“
- **schvaluje** úplatný převod pozemků z vlastnictví Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových v průmyslové zóně - pozemky p.č. 1236/6, 1236/8, 1253/5 a nově vzniklý poze-

mek p.č. 1246/18 o celkové výměře 2242 m² v k.ú. Liptál do vlastnictví Obce Liptál

- **schvaluje** návrh kupní ceny za úplatný převod pozemků z vlastnictví Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových v průmyslové zóně - pozemky p.č. 1236/6, 1236/8, 1253/5 a nově vzniklý pozemek p.č. 1246/18 o celkové výměře 2242 m² v k.ú. Liptál do vlastnictví Obce Liptál ve výši 612.000,- Kč.
- **schvaluje** kupní smlouvu mezi obcí Liptál a Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových ve věci úplatného převodu pozemků p.č. 1236/6, 1236/8, 1253/5 a nově vzniklého pozemku p.č. 1246/18 o celkové výměře 2242 m² v k.ú. Liptál za cenu 612.000,- Kč a **pověřuje** starostu obce Liptál k podpisu této kupní smlouvy
- **bere na vědomí** informace o zapojení do projektu Čistá řeka Bečva III
- **bere na vědomí** informace o nových nájemnicích v sociálních bytech Liptál
- **schvaluje** žádost o změnu podmínek úvěru na projekt „Sociální bydlení v obci Liptál“, kterou dojde k prodloužení splatnosti úvěru do 30.6.2020
- **schvaluje** II. změnu rozpočtu obce Liptál na rok 2019
- **bere na vědomí** informace starosty o připravovaných akcích

Dolní Jednota uzavřena

Nezaměstnanost v celé České republice i v Liptále je v posledních letech velmi nízká a nyní na to bohužel doplatil také dolní obchod Jednota. Vždyť třeba Liptál má aktuálně nezaměstnanost kolem 2,5%. Od 1.10.2019 tím pádem došlo k tomu, že vedení Jednoty uzavřelo prodejnu v dolní části naší obce. Dle tvrzení vedení k tomu došlo z důvodu nedostatku pracovních sil. Na vzniklém problému prý pracují a snad od 1.1.2020 bude obchod znovu otevřen. Tak věřme, že se to povede a v novém roce bude moci nakupovat i v této části obce.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

Kolumbárium dostalo více sluníčka

Na liptálský hřbitov nechodím příliš často, proto jsem byl rád, když mě naši občané upozornili na přerostlé stromy před kolumbáriem. Když jsem se poté šel na tu bujarou zeleň podívat, doopravdy velmi bránila vniknutí slunce dovnitř. Po odborné konzultaci bylo provedeno ořezání vzrostlého „cypřiše“, kterým došlo k výraznému zvýšení podchodné výšky. Druhý menší „cypřiš“ byl úplně skácen, protože vykazoval defekty větvení a již ho nešlo ořezat. Prázdný betonový květináč bychom rádi zaplnili květinami. Po úpravě vzrostlých stromů došlo k velkému proslunění našeho kolumbária, které bylo určitě škoda schovávat. Příští rok bychom v pracích chtěli pokračovat. Úpravami by měly projít zpevněné plochy v blízkosti kolumbária, které vykazují drobné nerovnosti.

Závěrem bych chtěl moc poděkovat všem, kteří se příkladně starají o své hroby, protože vzhled liptálského hřbitova je velmi krásný.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

Komín u dětského domova půjde k zemi

Poslední dobou jsme několikrát řešili opadávající kusy betonu z komínu u dětského domova. Komín se už mnoho let nepoužívá a čas mu velmi rychle ubírá z jeho životnosti a také statik potvrdil jeho nebezpečnost. Proto jsem byl hrozně rád, když mi volal pan Diatka – ředitel Dětského domova

Liptál, že se mu podařily sehnat peníze na demolici tohoto vysokého komína. Jestli se podaří sehnat všechna potřebná povolení, mělo by se s bouráním začít ještě letos na podzim.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

Oprava tělocvičny je hotová

Mnoho projektů realizovaných v naší obci může být zahájeno jen v případě získání dotačních prostředků a u opravy tělocvičny tomu nebylo jinak. Díky Zlínskému kraji, který nám na tento projekt poskytl dotaci ve výši 50%, mohlo dojít k celkové opravě podlahy a osvětlení. Tělocvična tak dostala zbrusu novou dřevěnou parketo-

vou podlahu a moderní LED osvětlení. I když někdy slyším kritiku na dotace, věřte, že drtivou většinu projektů by si tak malá obec jak jsme my, nemohla nikdy dovolit. Vždyť jen obec Liptál zrealizovala za poslední volební období projekty za více jak 110 mil. Kč a to by bez dotačních prostředků šlo jen těžko. Jen pro představu obec Liptál hospodaří

s ročními příjmy kolem 18 mil. Kč, které musí vystačit na celý chod obce, takže si dokážete představit, jak málo z toho zbyde na investice.

V dalších letech bychom chtěli ještě zrealizovat jedno sportoviště pro základní školu a to víceúčelové hřiště vedle tělocvičny. Od tohoto plánu se také odvíjela velikost a tvar zahrady pro mateřskou školu, kterou jsme letos dokončili. Na zbylé ploše by měla vyrůst nová sportovní plocha, která nyní tak chybí.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

Naučné cedule na liptálských vrcholech

Jelikož turistů po okolí přibývá a informací není nikdy dost, rozhodli jsme se umístit v našem okolí nové informační cedule, které se budou nacházet v blízkosti pěti liptálských vrcholů – Batková, Kopřivné, Na Strážích, Na Dílech a Na Bílé. Zde budou informace o daném místě a také texty o obci Liptál. Myslím si, že je to dobrá metoda jak zpestřit turistovi procházku po okolí a taky je to možnost jak předat zajímavé informace.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

Nový vodovod Na Prašnici

I když se zdá, že veřejný vodovod je téměř ve všech částech obce, vždycky se ještě najdou drobné lokality, kde je potřeba vodu dovést. V letošním roce se jednalo o výstavbu prodloužení vodovodu do lokality Na Prašnici (lokality rodinných domů nad benzinkou). Napojení na stávající rozvodný řád bylo za rodinným domem č.p. 427 a jednalo se o prodloužení o cca 200 m. K realizaci tohoto vodovodu se také přistoupilo z důvodu, že v minulých letech byly v této lokalitě drobné problémy s vodou ve studních. Při realizaci splaškové kanalizace, myslím si, že to byl rok 2015, se nám podařilo prodloužit pět vodovodů a tento Na Prašnici byl poslední, o který občané žádali. V současné době

nenevidujeme žádný požadavek o prodloužení, ale i tak zvažujeme zahájení projekčních prací na prodloužení vodovodu v Hořansku za autobusovou točnou Na Špici. Hlavně se nyní jedná

o zjištění finanční náročnosti takového projektu.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

Otevření II. etapy chodníků v Dolansku

Další akce na netradičním místě je za námi. Tímto místem bylo prostranství před dolním obchodem Jednota, ale třeba taky zahrada u Kovářů, kde jsme se rozložili s vařením guláše. Je vidět, že k pořádání akce není potřeba velký amfiteátr, stačí kousek návsi a vše může směle začít. Jeden z návštěvníků mi taky říkal, že tak blízko z obecní akce, to ještě domů neměl, takže je vidět, že to své kouzlo má. Do Dolanska jsem kvůli rodinné oslavě dorazil až v šest hodin a bylo vidět, že jsem přišel do dobře rozjeté akce. Nakonec jsme vydrželi sedět do pozdních hodin. Už dlouho se mi nestalo, že bych šel domů směrem do Hořanska, většinou to bývá směr opačný. Aspoň jsem si mohl vyzkoušet, jak se po těch chodnících vlastně chodí.

Závěrem bych chtěl moc poděkovat všem, kteří pomáhali s přípravou i samotnou realizací akce. Velké díky zaslouží Jaromír Kovář za jeho pomoc a jeho čas, který této akci věnoval. Poděkování si také zaslouží Liptálská dechovka, která nás letos provází téměř na všech obecních akcích a že toho hraní letos bylo. A v neposlední řadě děkuji i všem, kteří se přišli podívat a popovídat si, protože tím se

utváří ta správná pospolitost občanů obce. V příštím roce se možná uvidíme zase o kousek dál v Dolansku.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál
Foto J. Vráblíková ml.*

Oprava chodníku v Hořansku

Jednalo se o lokalitu v horní části obce směrem na Všemínu, kde tato akce byla vyvolána ČEZem, který se rozhodl zahájit práce na překládce vzdušného vedení do země v naší obci. Nebylo nám sice řečeno, proč si vybrali tuto lokalitu, ale i tak jsem byl rád, že se s těmito pracemi začalo. Díky této akci jsme se rozhodli vyměnit chodník v té-

to lokalitě a taky vložit dráty veřejného osvětlení do země a tím se celkově zbavit starých betonových sloupů. K celkové výměně chodníku došlo z důvodu, že obrubníky i dlažba vykazovaly velké opotřebení a jejich životnost byla téměř na konci. Vždyť už je to cca 13 let co se zrealizoval chodník v horní části obce. Není to sice příliš dlouhý úsek, ale i tak

máme cca 200 m nového chodníku. Bohužel stav chodníků v Hořansku již není moc dobrý a v blízké budoucnosti se bude muset řešit jeho rekonstrukce.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

Zamykání studánek

Problematikou studánek jsme se začali zabývat už v loňském roce a nyní bychom Vás rádi pozvali na novou kulturně turistickou akci „Zamykání studánek“, která se uskuteční **v sobotu 9. listopadu od 14.00 hod.** Sraz bude v Dolansku na odbočce do Hlubokého před rodinným domem č.p. 310 Fendrychovi. Tady si bude moci podél silnice zaparkovat auta a odtud půjdeme pěšky ke studánce „Kovářky“ (cca 1 km). Po procházce si budeme moci opéct špekáčky u Šimarovy chaty. Špekáčky, ale třeba také čaj bude pro Vás připraven. V případě deště se akce ruší bez náhradního termínu. Přijďte se Vy i Vaše děti projít s kamarády a podívat se jak se hospodařilo z vodou

v minulosti. Touto akcí bychom chtěli upozornit na problematiku s nedostatkem vody, která nás bohužel v budoucnu čeká a také bychom chtěli ukázat dětem jak je voda důležitá.

K problematice studánek jsem se dostal náhodou a to když jsem četl kapitolu „U počátku vod“ v knize „Kopřivně I“ od Jana Čančíka. V této části knihy se autor zabýval mapováním studánek v Kopřivném a také prameni potoka Rokytenky. Velice se mi tato myšlenka líbí, a proto bych Vás chtěl požádat o informace o studánkách na území

obce Liptál a rozšířit toto mapování o celý náš katastr. Voda je totiž základem života a problematika nedostatku vody hýbá celým světem. Prvním cílem je zmapovat studánky a potom v případě zájmu vlastníka tyto drobné stavby zrekonstruovat dle historie. Tam kde totiž studánky jsou, bývají ozdobou i užitek. Budu velmi rád pokud mi tyto informace předáte osobně nebo třeba zašlete na email starosta@liptal.cz. Je přeci potřeba zachovat tyto „stavby“ i našim dětem.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

LIPTÁL
ZAMYKÁNÍ STUDÁNEK
SOBOTA 9.11.2019, 14 hod.
Malé občerstvení zajištěno. S sebou dobrou náladu.
SRAZ: Na Hranici do Hlubokého, u č.p. 310

LIPTÁL – KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ

Pátek 22.11.2019 v 19 h

P
R
O
M
Í
T
Á
N
Í

ŽENY V BĚHU

Komedie o ženách, které se nebojí vyběhnout štěstí naproti!

V
K
U
L
T
U
R
Á
K
U

Komedie o ženách, které se nebojí vyběhnout štěstí naproti.

Český film, 2019 • Režie: Martin Horský • Kamera: Jan Drnek • Hrají: Zlata Adamovská, Tereza Kostková, Veronika Kheřová, Jenověfa Boková, Ondřej Vetchý, Vladimír Polívka, Martin Hofmann a další.

VSTUP VOLNÝ

V. Liptálský gulášfest 2019

Dne 7. 9. 2019 se Liptálem od rána nesla vůně cibule a koření. Konal se 5. ročník našeho gulášfestu. I když se oproti loňským ročníkům konal v pozdějším termínu, dosáhl rekordní účasti návštěvníků. Akce se konala jako obvykle v našem přírodním amfiteátru, který prošel rekonstrukcí.

Tento ročník bojovalo o nejlepší guláš deset borců. Jiří Kašpárek, Lada Škrabánek, Jan Vaculík, Alan Šerý, Filip Tomanec, Pepa Kirchner, Ladislav Kováč, Luboš Hrbáček, Honza Matonoha a Ivo Lang.

Přípravy začaly probíhat v ranních hodinách a v některých týmech i den předem. Mezi soutěžícími vládla veselá kamarádká nálada, prolévána výbornou slivovičkou všech druhů a chutí. Guláše se vařily převážně z hovězího masa až na jednu výjimku srnčího. Kolem třetí hodiny se začali scházet návštěvníci a také byla odstartována ochutnávka samostatných gulášů. O hudební doprovod se postarala dechová hudba Liptalanka a skupina 1+1. Pro děti byl připraven skákací hrad, malování na obličej a taky se mohly svést na koních. U některých soutěžících bylo možno ochutnat domácí frgály, koláčky, domácí chleba a samozřejmě slivovici.

Už před pátou hodinou viděli někteří gulášníci dno svých kotlů, ke konečnému sčítání hlasů došlo v 18.30 hod.

Fotografie
Jana Vráblička

Fotografie
Jana Vráblička

Fotografie
Jana Vráblička

To už byly všechny kotle prázdné. Hodnocení probíhalo stejně jako v předchozích ročnících. Každý návštěvník při vstupu dostal los, který dal svému favoritovi. K samotnému vyhlášení o nejlepší guláš došlo v 19.00 hod., před nástupem všech letošních soutěžících. Na třetí místo dosáhl dlouholetý gulášový mistr, pan Jan Vaculík. Druhé místo obsadil Ivo Lang a prvním guláš mistrem se pro letošní 5. ročník stal Pepa Kirchner. Po vyhlášení a udělení cen pokračovala volná zábava do pozdních hodin.

Tímto chci poděkovat všem soutěžícím za výborné guláše a veselou náladu, kterou po celý den mezi lidmi rozdávali. Poděkování patří i těm, kteří pomohli celou akci zorganizovat. Nemohu zapomenout také na všechny milovníky guláše, kteří nás přišli ve velkém počtu navštívit a bez kterých by to jistě nešlo. Těším se na další ročníky.

*Filip Tomanec
místostarosta obce Liptál
Foto J. Vráblíková ml.*

Pozvání na posezení se seniory

Srdečně zveme všechny liptálské seniory k tradičnímu
přátelskému posezení,
které se uskuteční v **Kulturním zařízení obce Liptál v sobotu 7. prosince 2019 od 14:30 hodin.**

V programu Vás krátce pozdraví starosta, připravena jsou i malá vystoupení s překvapením,
hudba k tanci i poslechu a možná přijde i Mikuláš.
Občerstvení zajištěno.

Přijďte společně pobesedovat v předvánoční atmosféře.
Těší se na Vás Komise pro občanské záležitosti při Zastupitelstvu obce Liptál a obecní úřad.

Pokud budete žádat odvoz, sdělte to členům komise nebo na obecní úřad, tel. 571 438 074. (jv)

Foto 2018, Josef Londa

Liptálští senioři otevřeli nový amfiteátr

Jak jste si již asi všichni všimli, část liptálského amfiteátru bylo zrekonstruováno. V letošním roce byla dokončena

rekonstrukce podla, byly postaveny nové záchody a nové zastřešené posezení a celkovou výměnou prošly zpevněné

plochy uvnitř areálu a byly zahájeny práce na výměně zpevněných ploch před areálem. A jak je nyní zvykem,

každá velká dokončená akce se musí slavnostně otevřít. V případě našeho amfiteátru jsme chtěli toto otevření oslavit s našimi seniory. Akce byla naplánována na 22. srpna. Jelikož to bylo první takové letní setkání, byl jsem zvědavý, kolik lidí se přijde podívat a popovídat si. Nakonec bylo sezení téměř zaplněné a nálada byla veselá. Myslím si, že by bylo škoda si to příští rok nezapakovat.

V příštím roce bychom chtěli určitě pokračovat v úpravách zpevněných ploch před areálem a kolem nového veřejného WC. Zahájení prací uvnitř areálu, tzn. nové stánky a podium jsou nejisté, protože již nyní je v plánu hodně akcí, které se budou příští rok realizovat a nevím, zda zbudou peníze na tak velkou akci. Na druhou stranu, to co bylo v areálu nejhorší, je za námi a ostatní části již nejsou tak havarijní. V budouc-

nu je v plánu opravit obě lávky přes potok Syrákovka a jednu novou lávku ještě postavit. Dále bychom chtěli rozšířit zpevněné plochy a postavit dětské hřiště. Projekt také počítá s výstavbou

ještě jedné „koliby“ a s rozšířením zeleně nebo také počítá s realizací muzea obrazů Jana Kobzáně.

*Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál*

První letní posezení seniorů

Letos uspořádala Obec Liptál ve spolupráci s Komisí pro občanské záležitosti Letní posezení se seniory. Konalo se ve čtvrtek 22. srpna 2019 odpoledne v přírodním kulturním areálu u příležitosti jeho slavnostního otevření po velkých opravách.

Všichni zúčastnění, a bylo jich asi na 150, včetně rodáků, si tak při výborném občerstvení a poslechu lidových písní v podání dechové hudby Liptalanky prohlédli nové zastřešení, dlažbu i sociální zařízení. Nechyběl ani proslov pana starosty a pak přátelské

popovídání. Neformální letní setkání mělo velmi dobrý ohlas a přispělo k tomu nejen krásné prostředí, ale i tradičně dobré frgály od kuchařek ze ZŠ Liptál a guláš pana Škrabánka, kterému pomáhal Pavel Londa.

*Za Komisi pro občanské záležitosti
Eva Krausová*

Poděkování za seniory

Velmi děkujeme vedení obce v čele s panem starostou Milanem Daňou za uspořádání letního setkání v opraveném kulturním areálu. Zároveň si vážíme času, který si pro nás v hektickém čase příprav a v předvečer 50. Liptálských slavností pan starosta vyčlenil. Velmi hodnotíme množství

vykonané práce na zvelebení těchto prostor a krásné nové sociální zařízení.

Děkujeme také členkám a členům Komise pro občanské záležitosti při OÚ Liptál, které nás pohostily a pečlivě dohlížely, aby nikomu nic z připraveného občerstvení nescházelo.

Toto venkovní setkání se nám velmi líbilo, počasí nám přálo, rádi jsme se

sešli a pohovořili se známými, sousedy a byli bychom rádi, kdyby se další letní setkání uskutečnilo i v příštím roce.

Liptálští dříve narození

Vítání občánků

Další vítání občánků připravujeme **na neděli 20. října 2019 ve 14:30 hodin.**

Uskuteční se ve velké zasedací místnosti Obecního úřadu v Liptále.

Prosíme všechny rodiče nově narozených dětí, pokud tak ještě neučinili, aby je nám přišli s rodným listem přihlásit.

Prozatím evidujeme tyto narozené občánky, kteří se dosud vítání nezúčastnili:

Kašpárek Jan, Batová Marlen, Dim Jordan Odinakachukwu, Maliňáková Laura, Mikač David, Kozubíková Nela, Geržová Laura, Žák Filip, Juřicová Monika.

Jana Vráblíková

Informace ke kalendáři pro rok 2020 - výzva

Pro následující rok 2020 připravujeme stolní týdenní kalendář, s fotografiemi přírody obce Liptál. Do kalendáře je ke konkrétnímu datu možné přidat kulturní, společenskou, sportovní či jinou akci. Tímto bych chtěla poprosit všechny spolky, pokud již vědí datum svojí plánované akce v dalším roce, aby nám datum a název akce poskytli. Stačí velmi jednoduše, např.:

8. 2. 2020 76. Valašský bál

Kalendář bude k dispozici zdarma pro občany obce Liptál. Plánované akce všech spolků a složek zaznamenané v kalendáři by určitě mohly zlepšit informovanost o konaných akcích v obci.

V případě zájmu prosím o zaslání data a názvu akcí buď přes sms (736 237 370) nebo email (csoplital@seznam.cz).

Informace pošlete v termínu do 30. 10. 2019.

Děkujeme za spolupráci.

*Ing. Věra Dorušková
ČSOP Liptál*

Údaje o nezaměstnanosti v Liptále k 31. 8. 2019

Evidovaní uchazeči: 22 (27 - květen 2019).

Podíl nezaměstnanosti: 2,01 % (2,27 - květen 2019).

Podíl nezaměstnanosti v okrese Vsetín:

- nejvíce Malá Bystřice - 10 evidovaných uchazečů, 5,08 %,

- nejméně Kladeruby – 2 evidovaní uchazeči, 0,69 %.

(Zdroj: Úřad práce)

Rozpis výkupů kůží na rok 2019

Ramos - Karel Novosad tel.
776 152 052, Josef Strnadel, tel.
602 730 148

**Liptál, u obecního úřadu, středa,
v čase 15:45 – 15:55:**

30.10., 04.12.2019

Prasklá vysoká lípa ohrožovala obyvatele obce Liptál na Vsetínsku

(7.8.2019) Krátce před polednem byli hasiči požádáni o pomoc do obce Liptál na Vsetínsku, kde po včerejším silnějším větru praskl kmen vzrostlé 25 metrů vysoké a velmi košaté lípy.

V těsné blízkosti stromu se nachází stodola a strom je nebezpečně nakloněn směrem k ní a hrozí jeho pád přímo na tento objekt. Na místo byly vyslány dvě jednotky profesionálních hasičů, a to ze Vsetína a ze Zlína.

Po příjezdu na místo hasiči zjistili, že je v místě špatná dostupnost k odstranění prasklého stromu. Velitel zásahu si tak na pomoc vyžádal hasiče lezce ze stanice Zlín, kteří provedli provizorní zajištění stromu proti jeho pádu na stodolu a tím i větší bezpečnost pro zasahující hasiče při likvidaci stromu. Následně byla ze Zlína povolána i automobilová plošina s dosahem 42 metrů. S pomocí plošiny hasiči postupně strom ořezávali.

Celý zásah zkomplikovala velikost a košatost stromu. Práce s motorovou pilou z koše plošiny je velmi fyzicky náročná, proto se na místě přítomní hasiči při řezání střídají.

Odstraňování stromu podle velitele zásahu trvalo až do večerních hodin.

*Autor: por. Mgr. Lucie Javoříková, tisková mluvčí HZS Zlínského kraje
Foto HZS ZLK*

Veřejná vyhláška – Opatření obecné povahy – hospodaření v lesích

Ministerstvo zemědělství, odbor hospodářské úpravy a ochrany lesů vydalo dne 30.8.2019 pod č.j.41508/2019-MZE-16212 Veřejnou vyhlášku – opatření obecné povahy, kterým se mění a doplňuje opatření obecné povahy vydané Ministerstvem zemědělství pod č.j. 18918/2019-MZE-16212 ze

dne 3.4.2019. Informace jsme zveřejnili v Liptálském zpravodaji č.1/2019.

Týká se hospodaření v lesích, jak postupovat v kůrovcových souších, nahodilé těžby, lapačů, povinnosti vlastníků vyhledávat a včasné těžit kůrovcové stromy, podmínek zalesňování atd., atd.

Není možné zde zveřejnit celý obsáhlý text. Proto vlastníky lesů odkazujeme k podrobnému přečtení na webové stránky – úřední desky Ministerstva zemědělství nebo Města Vsetína nebo Obce Liptál. Nebo je k dispozici v tištěné podobě na obecním úřadě. (jv)

Kalamitní kůrovcové desatero

Prioritou a zákonnou povinností všech vlastníků a správců lesů je zamezení rozvoje kůrovcové kalamity.

Uvedené zásady mohou napomoci ochránit vlastní majetek a majetek sousedících vlastníků, což ukládá zákon o lesích. Nejde o nařízení, ale doporu-

čení, vycházející z dlouhodobých zkušeností řady lesníků.

Výsledky se nemusí dostavit ihned, ale až za nějakou dobu. Proto musí být opatření v ochraně lesa prováděna kontinuálně. Největší efekt mají na počátku gradace, kdy se

jedná o jednotlivé napadené stromy. Váhání s jejich asanací umožňuje kůrovcům dále se množit a působit škody.

1. Odstraňovat pro kůrovce atraktivní dříví!

Do začátku rojení (obvykle v průběhu dubna) musí být z lesa odstraněno atraktivní dříví z polomů a z úmyslné

těžby, které je vhodné pro další namnožení kůrovců.

2. Důsledně vyhledávat napadené stromy!

Včasné nalezení všech napadených stromů je základem dalšího úspěšného boje. Nejvhodnější metodou, která umožňuje včasné nalezení, je identifikace drtinek na patě kmene procházením smrkových porostů od začátku rojení (obvykle v průběhu dubna). Lze využít i ostatní poznávací znaky (barevné změny jehličí, opadávání kůry), ale zde je již málo času na asanaci, protože se objevují se zpožděním.

3. Včasně a účinně asanovat!

Včasná asanace napadených stromů s využitím všech dostupných metod zabrání nebo omezí napadení dalších stromů a tím se vynaložené náklady vrátí.

4. Mechanická asanace, chemická asanace!

Ruční odkorňování je velice účinné (nelze jej ale použít ve stádiu žlutého brouka s výjimkou odkorňovacích adaptérů na motorovou pilu). Oloupání kůry z pokáceného kmene v malém množství nevyžaduje pro fyzicky zdatného vlastníka zásadní náklady, kromě investice do vlastního času a často je pro drobného vlastníka lesů jedinou dostupnou metodou.

Chemická asanace nemá z hlediska vývojového stádia omezení, výkon je vyšší, ale pro drobného majitele lesa existují omezení v zajištění přípravků pro chemickou asanaci. Alternativou je odkorňování pomocí adapterů na motorovou pilu, ale je třeba vlastnit pilu s odpovídajícími parametry.

5. Asanovat skládky!

V současné době je k dispozici více možností asanace skládek. Jednou je aplikace insekticidních sítí, které lze použít i opakovaně. Klasický postřik skládek, kdy se ošetří pouze povrch skládky (zpravidla výřezů), je účinný jen tehdy, zkombinuje-li se se zakrytím skládky netkanou textilií.

6. Nenechávat napadené dříví bez asanace v lese nebo jeho blízkosti!

Asanační metoda odvozem napadeného dříví z lesa byla zavedena v 80. letech, kdy následovalo v průběhu několika dní zpracování, jehož součástí bylo většinou i odkornění. V nedávné době byla tato metoda „modifikována“ na odvoz za hranice lesa, kde lýkožrout dokončil svůj vývoj a „vrátil se“

do lesa, kde napadl další stromy. Toto je proto v současné době zakázáno. Aktivní kůrovcové dříví musí být asanováno!

7. Dočišťovat ohniska žíru!

Jde o doplňkovou metodu při redukci zbytkové populace lýkožroutů v porostech. Používáme k tomu lapáky, otrávené lapáky nebo feromonové lapače. Pro lapáky využíváme stromy z blízkosti kůrovcem napadených stromů. Ovšem i při masivním nasazení jsme schopni s jejich pomocí odstranit z porostů pouze několik procent populace. Jejich úlohu však nelze podceňovat.

8. Neplýtvat kapacitami a energií!

V situaci kůrovcové kalamity na významné části území střední Evropy

a nedostatku pracovníků není efektivní soustředit kapacity na těžbu sterilních kůrovcových stromů. Prioritou musí být provedení asanace stromů napadených kůrovcem, kde se kůrovci ještě vyskytují a hrozí jejich vyrojení.

9. Prohlubovat vědomosti a využívat poradenství!

Více informací naleznete na www.nekrmbrouka.cz, www.vulhm.cz/los, www.kurovcoveinfo.cz. Existují tři úrovně poradenství. Základním prvkem je odborný lesní hospodář, který vlastníkově zabezpečuje odbornou garanci správného hospodaření. Druhou úroveň představují orgány státní správy, především na obcích s rozšířenou působností. Třetí vrstvu tvoří odborná poradenská

pracoviště, jako např. Lesní ochranná služba při Výzkumném ústavu lesního hospodářství a myslivosti, která poskytuje bezplatně poradenství všem vlastníkům a uživatelům lesa.

10. Hledat řešení a komunikovat!

Důležité je se snažit najít řešení a v žádném případě nerezignovat, i když je situace komplikována vývojem počasí, problémy na trhu s dřívím a nedostatkem pracovníků. Je nutné využít maximum aktuálních informací a hledat cestu, jak věc vyřešit. Důležitá je také komunikace se státní správou lesů.

NEKRM BROUKA – CHRAŇ LES!

Zdroje potřebných informací:

Portál Nekrm brouka - www.nekrmbrouka.cz

Lesní ochranná služba VÚLHM, v.v.i. - www.vulhm.cz/los

Portál Kůrovcová mapa - www.kurovcovamapa.cz

Silvarium.cz – archiv letáků LOS – www.silvarium.cz/los/letaky-los

Více informací v uvedených odkazech nebo na www.liptal.cz.

Za obět' kůrovci padl i kdysi krásný smrk ve středu obce u pomníku TGM, který jsme byli nutni pokácet v srpnu loňského roku.

Zdroj: leták Lesů ČR, říjen 2019
Vybrala vč. foto Jana Vráblíková

Upozornění ČEZ Distribuce, a.s.

k odstranění a okleštění stromů a jiných porostů pro vlastníky a uživatele dotčených pozemků

Dovoluujeme si Vás, ve smyslu ust. § 25 odst. 3 písm. g) zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon, a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, upozornit jako vlastníky a uživatele pozemků na povinnost odstranění a okleštění stromů a jiných porostů ohrožujících bezpečné a spolehlivé provozování distribuční soustavy elektrických rozvodných zařízení v majetku ČEZ Distribuce, a.s. (dále jen zásah).

Zásah provádějte průběžně v období vegetačního klidu dle níže uvedeného rozsahu

Nebude-li zásah proveden **do 15. listopadu tohoto roku** a bude-li ohrožena bezpečnost a spolehlivost provozování zařízení distribuční soustavy, je pracovník pověřený společností ČEZ Distribuce, a. s., oprávněn ke vstupu

na dotčené pozemky za účelem provedení zásahu. Vzniklý klest a zbytky po těžbě budou zlikvidovány a vytěžená užitková dřevní hmota bude uložena v celých délkách do jednotlivých hromad na okraji ochranného pásma nebo ve vzdálenosti 10 m od osy vedení na dotčeném pozemku. Pokud již byl vlastník pozemku písemně osloven, tak je nutné postupovat dle obdržených pokynů.

Při práci dodržujte bezpečné vzdálenosti od vodičů uvedené v ČSN EN 50110-1. K vodičům se nesmí přiblížit pod bezpečnou vzdálenost ani nástroje, ani větve dřevin při ořezu. Zásah nesmíte provádět v případě, že se větve stromů a jiných porostů před zásahem dotýkají vedení nebo hrozí při pádu ořezané větve stromů a jiných porostů dotek s vedením.

V případě, že zásahem může být ohrožena bezpečnost osob nebo zařízení distribuční soustavy, kontaktujte nás na lince 800 850 860.

Upozornění: v ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno nechávat růst porosty nad výšku 3 m. Při neplnění povinností vlastníka může být uplatněna sankce. Při vzniku škody mohou být uplatněny náklady související s likvidací vzniklé škody. V zákonem vymezeném případě si musí vlastníci před kácením dřevin vyžádat povolení (zák. č. 114/1992 Sb.).

ČEZ Distribuce, a.s., 18.9.2019

Celé znění včetně vzdálenostních předpisů je zveřejněno na www.liptal.cz, úřední desce obce nebo je k dispozici na obecním úřadě.

Zveřejněno: 23.08.2019

SVS připomíná chovatelům povinnost nechat čipovat své psy do konce roku

Od 1. ledna 2020 vstupuje na základě novely veterinárního zákona č. 302/2017 Sb., schválené v roce 2017, v účinnost povinnost označovat psy na území České republiky mikročipem.

K 1. lednu 2020 bude povinné očkování psa proti vzteklině platné pouze v případě, že je pes označen mikročipem. Od tohoto data by

měl být na území České republiky označen každý pes. Štěňata musí být označena nejpozději v době prvního očkování proti vzteklině, tedy v půl roce věku. Mikročipem nemusí být označeni psi, kteří mají jasně čitelné tetování provedené před 3. 7. 2011.

Označení psů mikročipem provádějí soukromí veterinární lékaři, kteří jsou oprávněni vykonávat veterinární léčeb-

nou a preventivní činnost. Dlouhodobě je označení psa (ale také kočky či fretky) čipem povinné v případech, že s ním majitel cestuje do zahraničí. Povinná evidence psů v současné době funguje ve většině zemí Evropské unie.

Čipování představuje jednorázový úkon srovnatelný s injekční aplikací. Mikročip o délce cca 1 cm je sterilně aplikován pomocí jehly do podkoží zvířete. Obal je vyroben z biokompatibil-

bilních materiálů, na které organismus zvířete nereaguje jako na cizí těleso. Mikročip je pouze pasivním nosičem informace, neobsahuje žádný vlastní zdroj energie. Aktivovat mikročip umí jen speciální čtecí zařízení. Za psa bez označení bude hrozit ve správním řízení uložení pokuty ve výši až 20 000 Kč, protože na psa bude pohlíženo, jako kdyby neměl platné očkování proti vzteklině. Dozorovým orgánem je Státní veterinární správa.

Zavedení povinného označení všech psů by mělo do budoucna především usnadnit identifikaci psů ze strany kontrolních orgánů a tím také zefektivnit

monitoring chovů a kontrolu dodržování stanovených předpisů chovateli. Komplikovaná identifikace psů mimo jiné často znesnadňuje veterinárním inspektorům postihování problematických chovů velkého množství zvířat – tzv. množírén.

U označeného zvířete bude možné snadněji prokázat, kdo je jeho majitelem, což je přínosné v případech krádeží psů, ale také v případech, kdy zvíře způsobí škodu, (například zavíání dopravní nehodu, zraní člověka či „pytláčf“) a je potřeba identifikovat zodpovědnou osobu. Zatoulané, řádně označené a evidované zvíře má pod-

statně větší naději, že se vrátí ke svému původnímu majiteli, než neoznačený pes.

„Státní veterinární správa apeluje na chovatele, aby včas navštívili se svým psem ošetřujícího veterinárního lékaře a nechali psa čipovat,“ uvedl ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád. „Chápeme, že nová povinnost přinese sice jednorázovou administrativní a finanční zátěž pro chovatele ve výši stovek korun, nicméně její přínosy by měly být dle našeho očekávání výrazně vyšší,“ dodal Semerád.

Petr Vorlíček
tiskový mluvčí SVS

Povinné označování psů – otázky a odpovědi

Bude zároveň od ledna 2020 již fungovat registr čipovaných psů? Funguje již nějaký? K čipování psů již dochází...

Příslušná novela zákona č. 166/1999 Sb. (veterinární zákon) nezavádí povinný zápis do jakéhokoli registru psů. Povinností je, aby v dokladu o očkování proti vzteklině (tj. v očkovacím průkazu, v pasu psa) bylo uvedeno číslo mikročipu. V ČR je provozováno několik soukromých databází, do nichž mohou chovatelé označeného psa regis-

trovat dobrovolně a za poplatek. V rámci projednávání aktuální (další) novely veterinárního zákona byl v Poslanecké sněmovně v září 2019 předložen poslanecký návrh, podle kterého by k zavedení centrální evidence označených psů vedené státem mělo dojít k 1. 1. 2022. O podrobnostech návrhu se aktuálně jedná.

Vztahuje se nová povinnost také na kočky či další druhy zvířat?

Příslušná novela veterinárního zákona zavádí povinné označení pouze u psů.

Situace je však odlišná, pokud se svým zvířetem plánujete cestovat do zahraničí. V takovém případě se povinnost označení zvířete mikročipem stanovená evropskou legislativou již řadu let vztahuje nejen na psy, ale také na kočky a fretky. Další informace k cestování se zvířaty naleznete zde: <https://www.svs.cz/cestovani-se-zviraty-v-zajmovem-chovu/>

Můj pes má platné očkování proti vzteklině. Termín přeočkování má až v průběhu roku 2020 (případně 2021 či 2022). Musím jej nechat čipovat

Státní veterinární správa

Povinné „čipování“ psů!

- Od 1. 1. 2020 bude povinné očkování psa proti vzteklině platné pouze v případě, že je pes označený mikročipem
- Číslo mikročipu musí být zaznamenáno v dokladu o očkování psa (pas, očkovací průkaz)
- Štěňata musí být označena mikročipem nejpozději v době prvního očkování proti vzteklině
- Mikročipem nemusí být označeni psi s jasně čitelným tetováním provedeným před 3. 7. 2011

ještě v roce 2019, nebo stačí až při přeočkování?

Jak již bylo uvedeno výše, na základě zmíněné novely veterinárního zákona je s účinností od 1. ledna 2020 očkování psa proti vzteklině platné pouze pokud je pes označen mikročipem, případně označen čitelným tetováním provedeným před 3. červencem 2011. Není tedy možné tuto proceduru odkládat až do dalšího přeočkování. Pokud tak již chovatel neučinil, je nutné nechat psa označit nejpozději do konce roku 2019, jinak bude očkování považováno za neplatné.

Připravila Jana Vráblíková
Zdroj: <https://www.svsr.cz>

ČIPOVÁNÍ PSŮ

Čipování psů se provádí ve veterinární ambulanci ve Vsetíně naproti městským lázním, ul. Jiráskova 1347 v pondělí až pátek v čase 14 – 17 hodin, v sobotu v čase 9 – 12 hodin. Ve výjimečných případech je možná i aplikace u majitele po domluvě s MVDr. Janem Běfákem na tel. 603 276 518.

Cena za aplikaci čipu je 440 Kč.

Čipování psů je povinné. Aplikace je pro zvíře bezbolestná.

Program výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského kraje III, "kotlíkové dotace"

O třetí vlně kotlíkových dotací jsme obšírněji psali v Liptálském zpravodaji č. 2/2019. Informace ještě jednou připomínáme našim občanům. Všechny podrobnosti naleznete i na www.kr-zlinsky.cz/kotliky.

Zlínský kraj vyhlásil Program výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského

kraje III 10. září 2019 a **elektronický příjem žádostí o poskytnutí dotace spustí 15. října 2019 v 8:00 hod.**

Pro občany je to poslední příležitost vyměnit stávající neekologický zdroj vytápění s využitím „kotlíkové dotace“. Při obavách některých žadatelů o „kotlíkové dotace“ z přípravy kvalitních

Žádostí o poskytnutí „kotlíkové dotace“ je možné se dle informací Jana Pijáčka, člena Rady ZK, obracet na e-mail: kotliky@kr-zlinsky.cz. Konzultací je samozřejmě možné využít i na Krajském úřadě Zlínského kraje, Odboru strategického rozvoje kraje.

(jv)

Svoz odpadu Liptál 2019

NETŘÍDĚNÝ (zbytkový) ODPAD POPELNICE - PYTLE černá barva (paseky)

V OBCI – odvoz 1 x za 14 dní -
LICHÝ TÝDEN – ČTVRTEK ráno
* 10.10., 24.10., 07.11., 21.11., 04.12.,
19.12.2019 *

PAPÍR

modré pytle a modré kontejnery
* 21.10., 19.11., 16.12.2019 (pondělí)

PLASTY

žluté pytle a žluté kontejnery
* 07.10., 04.11., 02.12., 30.12.2019
(pondělí)

NÁPOJOVÉ KARTONY

Tetra Pack
oranžové pytle nebo popelnice
s oranžovou nálepkou
Oranžové pytle jsou odváženy
zároveň se svozem plastů.

SKLO - zelené kontejnery „zvon“

Vývoz kontejnerů podle potřeby.

BIOODPAD – hnědé kontejnery

Vývoz kontejnerů podle kalendáře fy
Marius Pedersen.

Kontejnery na tříděný odpad jsou
umístěny:
Hořansko
před obchodem u Daňů a na Špici

Střed obce
sběrný dvůr u hasičské zbrojnice

Dolansko
u obchodu Jednota

ELEKTROZAŘÍZENÍ, BATERIE, TONERY - nádoby umístěny na OÚ Liptál

Vývoz kontejnerů podle potřeby.

BYTOVÝ TEXTIL, ODĚVY, OBUV,

HRAČKY – bílý kontejner
Vývoz kontejnerů podle potřeby.
Kontejnery jsou umístěny ve středu
obce ve sběrném dvoře a v Hořansku
Na Špici.

OSVĚTLOVACÍ ZAŘÍZENÍ - sběrná nádoba EKOLAMP

Vývoz kontejnerů podle potřeby.

POTRAVINÁŘSKÉ OLEJE A TUKY

– zelené nádoby označené nálepkou

Vývoz kontejnerů podle potřeby.
Nádoby jsou umístěny v Hořansku
Na Špici
a ve sběrném dvoře.

*Děkujeme, že třídíte odpad.
Má to smysl.*

*Prosíme občany,
aby do kontejnerů i barevných pytlů
ukládali pouze odpad,
pro který jsou určeny.*

*Pokud máte jakékoliv další dotazy
ohledně třídění odpadů v Liptále,
obratte se na
pracovníky obecního úřadu,
kteří Vám rádi pomohou.*

PLÁN ZNÁMÝCH AKCÍ V LIPTÁLE 2019

Datum	Den	Název akce	Začátek	Pořadatel	Kde
Pravidelně	po	FS Malá Lipta FS Lipta – Senioři Jóga od 2.9.2019	17-19 19-21 17:15-18:30	FS Lipta Liptál Obec/L. Zajícová	KZ KZ klubovna I.patro
Pravidelně	út	FS Lipta – Malušata	16:30-17:45	FS Lipta Liptál	KZ
Pravidelně	st	FS Lipta – Základ	19-21	FS Lipta Liptál	KZ
Pravidelně	čt	Jagāri (vikingská skupina) Jóga	19-21 17:15-18:30	Martin Dorotík Obec/L. Zajícová	KZ klubovna I.patro
Pravidelně	pá	FS Lipta – Základ (dle potřeby) Dechovka Liptalanka	19-21 19-22	FS Lipta Liptál Jaroslav Hruška	KZ klubovna I.patro
	so	různé akce		průběžně v roce	KZ
Pravidelně	ne	Dechovka Liptalanka (dle potřeby)	10-12	Jaroslav Hruška	klubovna I.patro
17.10. 18.10.	čt pá	Bazárek dětského oblečení	17:00-18:00 12:00-17:00	A.Hüttlová, T.Matošková	KZ
20.10.	ne	Vítání občánků	14:30	Obec Liptál	VZM
16.11.	so	Jubilejní setkání u rozhledny (otevřena 17.11.2009)	---	Obec Seninka	Vartovna
30.11.	so	Adventní jarmark	13:00	SRPŠ Liptál, ZŠ, MŠ, Obec Liptál	KA
30.11.	so	Zvonečkový průvod a rozsvícení vánočního stromu a betlému se zpíváním koled	16:30	SRPŠ Liptál, ZŠ, MŠ, Obec Liptál	Před OÚ
01.12.	ne	Adventní koncert	15:00	ČCE a OÚ Liptál	Kostel ČCE
07.12.	so	Beseda se seniory	14:30	Občanská komise, Obec Liptál	KZ
07.12.	so	20. Mikulášská jízda 2019	14:00	FS Lipta Liptál, Obec Liptál	obec
11.12.	st	Vánoční besídka DDaZŠ	15:00	DDaZŠ Liptál	KZ
14.12.	so	Mikulášský volejbalový turnaj	08:00	KVN Liptál	tělocvična ZŠ
15.12.	ne	Vánoční koledování děcek Lipty	15:00	FS Lipta	KZ
16.12.	po	Vánoční koncert žáků ZUŠ Morava Liptál	16:00	ZUŠ Morava Liptál	KZ
26.12.	čt	Štěpánská zábava	20:00	FK Liptál	KZ
30.12.	po	Novoroční setkání na Vartovně	11:00	Obec Seninka	Vartovna
01.01.2020		Novoroční obecní ohňostroj	18:00	Obec Liptál	Před OÚ

Změna programu vyhrazena !

Zkratky: KZ - Kulturní zařízení při OÚ Liptál, KA – Přírodní kulturní areál Liptál, VZM - Velká zasedací místnost OÚ Liptál, areál FK – hřiště, HZ - hasičská zbrojnice

Plán akcí je vkládán i na webové stránky obce www.liptal.cz, www.planujvylety.cz, www.regionalnikalendar.cz. O akcích se tak má možnost dozvědět co nejširší okruh lidí, získáte tak reklamu. Zasiľte proto plakáty, pozvánky atd. na Vaše akce, aby mohly být v dostatečném předstihu zveřejňovány.

Dále prosíme všechny vedoucí souborů a složek, aby sledovali aktualizovaný plán akcí na webových stránkách obce a podle toho si plánovali zkoušky v kulturním zařízení. Někdy totiž může dojít k překrytí termínů zkoušek a mimořádných akcí, kterým jsme nuceni dát přednost.

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

Zpracovala: Jana Vráblíková, OÚ Liptál, tel.: 571 438 074, email: obec@liptal.cz

Světelná show na Vartovně

Oslavy 10 let rozhledny Vartovna.

Na to, jak se rozhledna rozzáří, se přišlo podívat přes 800 lidí. Pomocí výkonných laserů svítil 37 metrový vyhlídkový objekt do vzdálenosti 70 km. Z důvodu nepříznivého počasí byli však organizátoři donuceni show upravit, což snížilo její viditelnost.

V sobotu 31. srpna 2019 slavila takzvaná Valašská eiffelovka 10 let od svého prvního otevření. Vrcholem oslav a sešlosti byla světelná show podpořená profesionální technikou světelného fes-

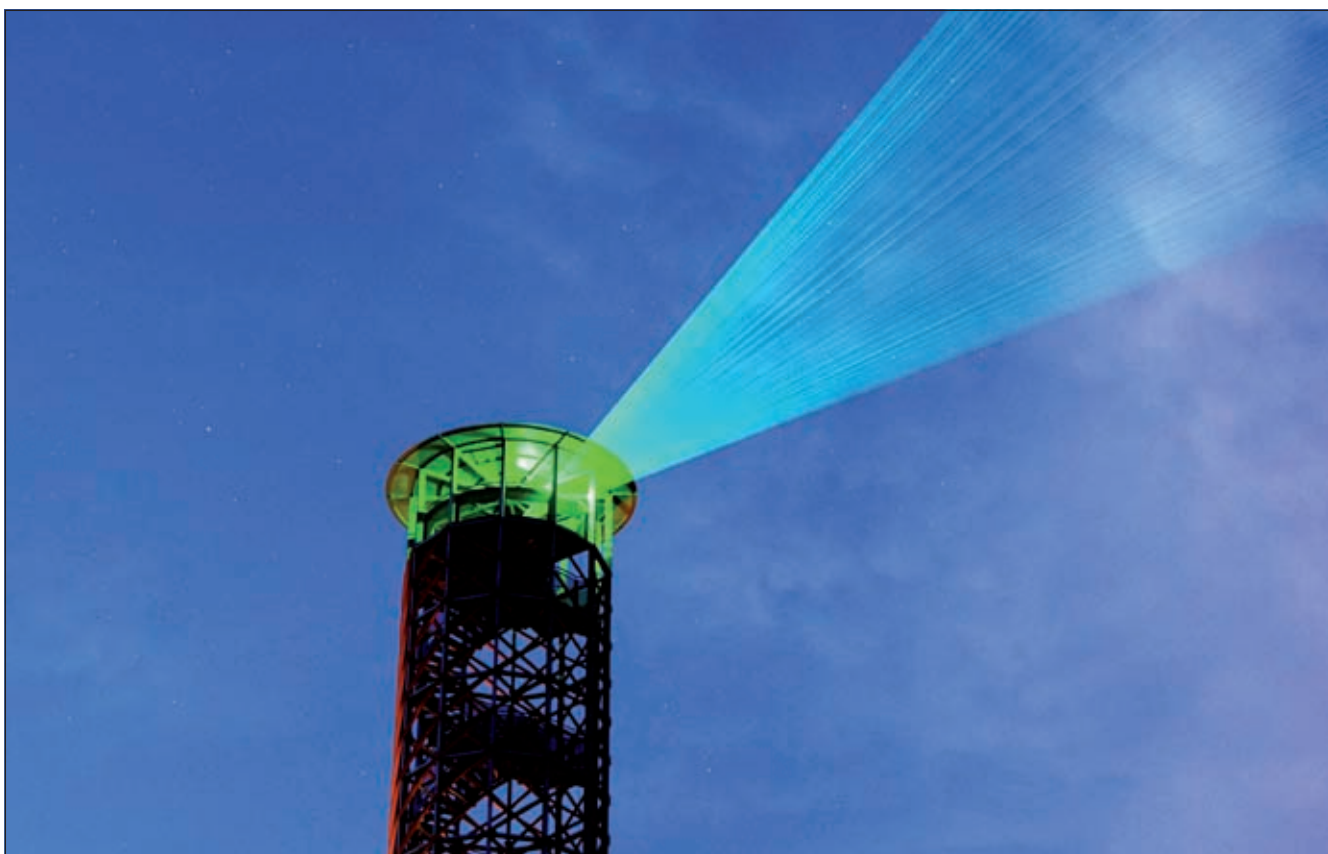
tivalu Světlo Valmez. Hudební podkres představovala jedna z nejznámějších písniček skupiny Queen, Bohemian Rhapsody. Tu si mohli na Hitrádio Orion naladit i lidé, kteří bydlí do vzdálenosti 70 km a nemohli na místo dorazit. Díky tomuto propojení si tak mohli zážitek užít podobně jako návštěvníci na místě.

Z důvodu nepříznivého počasí bohužel bylo nutné laserovou show omezit, aby nebyl drahý přístroj ohrožen deštěm. Původní plán, dle kterého měly

lasery zářit kolmo do výšky 70 m, musel být upraven a bylo potřeba improvizovat, aby se show nemusela celá rušit. Laser tak byl umístěn pod střechem věže, kde nezářil do výšky, ale do stran. Kvůli tomu byla show rozdílná od původních záměrů a její viditelnost tak značně zhoršená. Organizátoři velice mrzí, že nebylo možné uspořádat show v původním rozsahu a kvůli nízké viditelnosti přišlo o uskutečňovanou alternativu jistě několik stovek natěšených pozorovatelů.

Pavel Roder

*Převzato z webu Obce Seninka,
září 2019, Foto Lubo Žák*

Setkání na Vartovně k 10. výročí

Proběhne 16. listopadu 2019.

Zahájení bude mít oficiálnější charakter, budou pozváni projektanti, firmy, sponzoři a všichni, kdo se na stavbě po-

díleli, bude se vzpomínat. Domluvena je i dechovka z Liptálu, bude zajištěno občerstvení. Přesné podrobnosti nejsou v tuto chvíli známy, ale budeme Vás včas informovat.

Všichni jsou srdečně zváni na Vartovnu.

30. prosince 2019 proběhne na Vartovně tradiční novoroční setkání.

*Ing. Milada Holečková,
starostka obce Seninka*

Z Obecní knihovny Liptál

S nastávajícím podzimem máme v knihovně k zapůjčení spoustu novinek pro dospělé i pro děti, dále deskové hry a časopisy Koktejl, Moje země a Čtyřlístek.

Zveme Vás i s dětmi na nezávaznou prohlídku naší knihovny © Webové stránky knihovny: www.liptal.knihovna.cz

OTEVÍRACÍ DOBA: STŘEDA 15 – 17 hod. / PÁTEK 15 – 17 hod.

Alena Malčiková, knihovnice

Společenská kronika

ŽIVOTNÍ JUBILEA

ŘÍJEN – LISTPAD – PROSINEC 2019

60 let

říjen

Valchář Josef, Střed
Kachtík Zdeněk, Na Špici

listopad
prosinec

Migdal Josef, Lůžko
Obadal Libor, Dolansko

65 let

říjen

Daňová Ludmila, Střed
Burjánová Jarmila, Dolansko

listopad

Navrátilová Věra, Na Špici
Matonohová Jarmila, Dolansko

prosinec

Tomanec Jaromír, Dolansko

70 let

listopad

Slováková Irena, Střed

prosinec

Smilek Jiří, Dolansko

75 let

říjen

Geržová Alena, Háj
Gerža Zdeněk, Dolansko
Řezníček Karel, Střed

prosinec

Kratinová Drahomíra, Střed

80 let

říjen

Migdalová Františka, Lůžko

82 let

říjen

Chmelařová Anežka, Na Špici

83 let

listopad

Gojná Anna, Hořansko

prosinec

Vaculík Jan, Střed

84 let

prosinec

Kašpárková Anežka, Dolansko
Fendrych Jaroslav, Na Hranici

85 let

listopad

Oravec Ludvík, Střed

86 let

prosinec

Šťastný Josef, Dolansko

87 let

listopad

Geržová Marie, Hořansko

88 let

říjen

Matějů Lydie, Dolansko
Ptáčková Blanka, Dolansko

89 let

listopad

Valchářová Filomena, Sadová

90 let

listopad

Smilková Vlasta, Lopuňík

prosinec

Valchář Josef, Střed

91 let

listopad

Svoboda Emil, Na Špici

92 let

listopad

Krumpoch Vladimír, Dolansko

Oslavencům srdečně blahopřejeme!

ÚMRTÍ

srpen

Tomana Jan, Dolansko

Zívalová Jiřina, Dolansko

září

Vaculík Vladimír, Hořansko

Mimoliptálský občané s vazbou na Liptál:

září

Jakšík Jaroslav, Vsetín

Pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

NAROZENÍ

červen

Kozubíková Nela, Na Špici

srpen

Geržová Laura, Na Špici

září

Žák Filip, Hořansko

Juřicová Monika, na Špici

Rodičům srdečně blahopřejeme.

PŘIHLÁŠENÍ

srpen

Říhová Dubšíková Milena, Sadová

Říha Ignác, Říha Maxim, Sadová

ODHLÁŠENÍ

červenec

Škrobánková Pavlína, Elena, Nikola,
Dolansko

srpen

Zedníková Olga, Na Špici
Fendrychová Renata, Dolansko
Sanetrík Daniel, Dolansko

SNATKY

červenec

Zgarbová Věra, Dolansko + Sokl Karel.
Nové příjmení: Soklová Věra.

srpen

Nguyenová Jana, Výpusta + Kováčik
Lubomír. Nové příjmení: Kováčiková
Jana.

září

Šebestová Hana, Střed + Chmelař Miroslav,
Střed. Nové příjmení: Chmelařová Hana.

Novomanželům blahopřejeme.

PŘÍJMENÍ ZMĚNILI

červenec

Filadelfiová Petra, Na Špici. Nové
příjmení: Filadelfi Petra.

srpen

Halová Milena, Sadová. Nové příjmení:
Kadlčíková.
Daňa Josef, Na Špici. Nové příjmení:
Spurný.

VZPOMÍNKY

*Roky tiše běží, jak klidný řeky proud,
jen vzpomínky se vracejí a nedají zapomenout.*

Dne 19.10.1909 by se dožil 110 let pan
Pavel Smilek, Liptál 98,
který odešel 12.10.1992.

Dne 14.12.1919 by se dožila 100 let paní
Anna Smilková rozená Matějová,
Liptál 98
která zemřela 3.11.1995.

S láskou vzpomínají synové Petr a Jiří s rodinami, vnoučata Martina, Jarmila a Petra a pravnoučata Michael, Daniela, Tereza, Aleš, Kateřina a Sára.

*Jedno srdce na světě jsme měli,
jež dovedlo nás milovat.
Kdybychom láskou vzbudit je chtěli,
neozve se už vícekrát.
Utichlo, zmlklo, šlo už spát.*

Dne 1. října 2019 jsme vzpomněli nedožitě 80. narozeniny mého manžela, našeho tatínka, dědečka a pradědečka, pana
Miroslava Kachtíka z Liptálu č. 53.

Zároveň jsme 3. března 2019 vzpomněli 11 let od jeho úmrtí.
Vzpomíná manželka a děti s rodinami.

*Dej tichý spánek, Pane,
než přikážeš mi vstát,
ať se Tvá vůle stane,
já uposlechnu rád.
Moc smrti padne cele,
až přijdeš jako Král
a dáš, bych v novém těle
jak vítěz s Tebou stál.*

Dne 14. srpna 2019 jsme vzpomněli první smutné výročí úmrtí mého manžela, našeho milého tatínka, dědečka, pana
Karla Vaculíka z Liptálu č. 52.

Vzpomínají manželka, dcery a syn s rodinami a ostatní příbuzní.

*Za vše, co vykonal,
klidu sobě nedopřál.
Pracoval vždy do únavy,
tichý spánek buď mu přán.*

Dne 11. srpna 2019 uplynulo 5 let, co nás opustil náš bratr, pan

Miroslav Řezník z Liptálu č. 342.

S láskou a úctou stále vzpomíná sestra Marie a Věra s rodinami.

*Nezemřel jsem, neboť vím,
že budu stále žít v srdcích těch,
kteří mě milovali.
Kdo v srdci žije, neumírá.
(František Hrubín)*

Dne 16. června 2019 zemřel v kruhu svých nejbližších náš bratr, pan

František Řezník z Dobrovíže.

Všem, kteří mu spolu s námi věnují tichou vzpomínku, děkujeme.
S úctou a láskou vzpomíná sestra Marie a Věra s rodinami.

*Děk za to, čím jsi nám v životě byl,
za každý den, jenž jsi pro nás žil.*

Dne 20. září 2019 by se dožil 45 let náš drahý manžel, tatínek, syn a bratr, pan

Tomáš Burján z Liptálu č. 124.

Dne 15. června 2019 tomu bylo 21 let, co nás navždy opustil.

S láskou vzpomínají manželka Petra, synové Jakub a Tomáš, maminka Jarmila a bratr Michal.

*Lesy stále šumí, které jsi měl rád,
Tvůj hlas se ztratil, úsměv vítr vzal.
Stromy rostou a kytky voní stále,
jen ten, kdo zažil, porozumí.*

Dne 14. října 2019 jsme vzpomněli 17. smutné výročí úmrtí pana

Josefa Škrabánka z Liptálu – Háje č. 222.

S láskou vzpomínají a nikdy nezapomenou děti Josef, Vladimír, Drahomíra, Naděžda a Miroslava s rodinami.

Běží rok za rokem, den za dnem,
chybíte nám, maminko a tatínku, chybíte nám všem.
Dny, týdny, měsíce i léta plynou,
nikdy však nezacelí tu ránu bolestivou.
Na liptálském hřbitově spíte svůj věčný sen,
ale v našich srdcích a vzpomínkách žijete jen.

Dne 10. prosince 2019 vzpomeneme 26 let od úmrtí naší maminky a babičky, paní

Anežky Kovařčíkové z Liptálu č. 40.

Dne 24. září 2019 jsme vzpomněli 29 let od úmrtí jejího manžela, našeho tatínka a dědečka, pana

Jaroslava Kovařčíka z Liptálu č. 40.

Vzpomínají dcery Jana a Alena s rodinami.

Tvé zlaté srdce, maminko,
zůstane navždy s námi.
Bude nám žehnat na cestu,
kterou teď půjdeme sami.

Dne 29. října 2019 vzpomeneme první smutné výročí úmrtí paní

Jany Škrabánkové z Liptálu – Háje č. 222.

S láskou vzpomínají synové Lukáš a Radim, manžel Josef, vnučka Kateřina, vnuci Marek a Ondřej, sestra Helena s rodinou a ostatní příbuzní. Kdo jste ji znali, vzpomeňte s námi.

Poděkování Diakonie Broumov

Vážení přátelé,
rádi bychom Vám poděkovali za sbírku použitého ošacení, kterou jste nám poskytli. Vše, co jste nám darovali, bylo okamžitě poskytnuto jako materiální pomoc sociálně slabým rodinám.

Vyjádřete, prosím, naši vděčnost a poděkování všem občanům za jejich štědrost a ochotu pomáhat potřebným. Jejich

darované věci jsou výraznou pomocí všem, kteří to opravdu potřebují, lidem v nouzi či sociální tísní.

Díky Vám můžeme realizovat v praxi naše motto „Nepotřebné věci potřebným“.

Se srdečným pozdravem

Ing. Pavel Hendrichovský
předseda Diakonie Broumov, sociální družstvo

Srdečně Vás zveme na pravidelná

SETKÁVÁNÍ MAMINEK S MALÝMI DĚTMI

Kde: Fara ČC Evangelické Liptál

Kdy: Každou sudou středu, od 9:00 do 11:00, 30.10.2019-24.6.2020*

Program: Maminky si povídají, součástí je zamýšlení nad biblickým tématem a modlitba

Děti si hrají nebo spí v kočárku pod oknem**

Občerstvení: Káva, čaj, něco malého na zub

Vstupné: Zdarma

Pořadatel: ČCE Liptál

Další informace: FB Maminky ČCE Liptál, nebo Katka Kubínová
tel. 605 586 161

Hvězdičky:

*Jste vítáni se připojit na kterékoli setkání v termínu

**S ohledem na přítomná miminka a velmi malé děti, veškeré , vyjma skupinově přípustného nenakažlivého čirého soplíku, bojujeme raději v teple domova

Vítání občánků v květnu 2019

Dětský tábor pod tee-pee

Letošní dětský tábor farního sboru ČCE Liptál se oproti minulým ročníkům konal na louce kousek od obce Spálov na Odersku, kde jsme jako Indiáni za starých časů tábořili pod stany teepee. Opustili jsme tedy stereotyp farního okolí a vydali se do ještě neporušené přírody kolem řeky Odry, kde nás čekal skutečně jakoby jiný svět. Žádná elektrika, wifí, sprcha, postel - místo toho oheň, osvěžující čistá řeka plná raků, přírodní sauna, noční hlídky, spousta her a nových zážitků! Na tábořiště jsme po cestě autobusem i vlakem dopochodovali v neděli podvečer a končili jsme pátečním odpoledním programem. Celý týden nás provázelo téma "Setkání", v rámci něhož jsme si přiblížili různá setkávání Ježíše Krista s obyčejnými lidmi, kterým jeho slova a přítomnost naprosto změnila život. Učili jsme se z těchto příběhů, jak bychom sami ve svých životech měli přijímat ostatní lidi a jednat s nimi.

Na tábor bude navazovat Potáborové setkání, jehož přípravy jsou už v průběhu a na který srdečně zveme.

Dávid Jenčo, táborový vedoucí

Foto Odkazy na fotogalerie www.liptal.evangel.cz

Výročí upálení Mistra Jana Husa

V neděli 7. července 2019 se v 10 hodin konaly bohoslužby s Večeří Páně. V podvečer se potom uskutečnilo setkání, kde jsme si připomněli odkaz mučednické smrti Mistra Jana Husa se symbolickým zapálením ohně. Milými hosty byli P. František Král, administrátor liptálské katolické farnosti, dechová hudba Liptalanka a bratr farář Josef Hurta ze Stříteže nad Bečvou s manželkou. Ten si pro přítomné připravil i malé překvapení. S téměř autentickým dobovým oděvem a výtahem z originálního Husova kázání nás přenesl o stovky let do minulosti. A vzácným slovem nám dokázal, že Husův odkaz je stále živý a má nám co říci i v dnešní době. Děkujeme.

Sestra farářka na konec poděkovala všem přítomným za službu slova i účast a zvláště pak sestřím, které připravily i malé občerstvení.

Text a foto Jana Vráblíková

V sobotu 6. července 2019 se v 15:30 hod. na pozvání Obce Seninka uskutečnilo setkání u pomníčku Na Bílé, také při příležitosti výročí mučednické smrti mistra Jana Husa. K akci se vracíme několika fotografiemi – foto „dhaula“.

*Z obou akcí více na www.liptal.evangelnet.cz/,
Odkazy na fotogalerie.*

Výuka náboženství

Náboženství pro 1.-5. třídu se bude konat od října v ZŠ v Liptále.

Pro žáky 6.-7. třídy bude jednou v týdnu probíhat Klub na faře, který povede Samuel Vaculík.

Přihlášky si můžete vyzvednout ve škole, v kostele nebo na faře.

Již nyní Vás zveme na tradiční

ADVENTNÍ KONCERT

v kostele ČCE Liptál.

Uskuteční se v **neděli 1. prosince 2019 od 15 h.**

O podrobném programu Vás budeme informovat obvyklými cestami.

Staršovstvo liptálského sboru Českobratrské církve evangelické Vás srdečně zve k účasti na bohoslužbách i na dalších sborových akcích.

Jménem staršovstva

Tomáš Němeček, kurátor, Mária Jenčová, farářka

Podrobnější aktuální informace o dění ve sboru ČCE v Liptále naleznete na www.liptal.evangnet.cz.

Zde naleznete i zpravodaje Farního sboru ČCE v Liptále.

Ř-K CÍRKEV LIPTÁL

Brigáda u katolického kostela a liptálská pouť ke svatému Michaelu archandělu

Již před třemi lety byl kolem katolického kostela vybudován krásný nový plot s novými kamennými sloupky. Dřevěné latky plotu ovšem nebyly nijak povrchově ošetřeny. Bylo nutné plot co nejdříve natřít.

A jelikož nám počasí přálo, domluvila se parta liptálských farníků, že udělají brigádu a plot natrou co nejdříve, aby se to všechno stihlo do poutě.

V tom nám velmi vyšel vstříc pan starosta Ing. Milan Daňa, který zajistil potřebné množství nátěrového materiálu. Náš pan farář P. František Král nás ve všem podporoval a každý týden nám vozil občerstvení. I když farníci každou sobotu poctivě natírali, byla to na ně velká plocha a termín

poutě se rychle blížil. Proto ještě obec povolala brigádníka, který natíral i ve všední dny. Vše dobře dopadlo a týden před poutí byl plot kompletně natřen. Touto cestou bych rád poděkoval všem obětavým brigádníkům, panu starostovi a Obci Liptál za podporu.

Poté již probíhaly přípravy na pout', která tento rok připadla na neděli 29.9.2019 na svátek sv. Michaela archanděla - patrona liptálského kostela. Velký dík patří manželům Zgarbovým, kteří se o kostel celoročně starají a rovněž paní Ireně Slovákové.

V neděli o pouti byl krásný slunečný podzimní den a sjelo se mnoho poutníků jak místních tak přespolních. Slavnostní mši svatou sloužil host P. Jerzy Piotr Szwarz, který je farářem v Hoštálkově. Bohoslužbu doprovázela dechová hudba Všemiňanka, která je ovšem z velké části tvořená i muzikanty z Liptála. Na této pouti měla premiéru i malá farní schůlička, která je tvořena rodiči s dětmi a zpívá pod taktovkou paní Bc. Moniky Machalové. Po mši svaté bylo u kostela malé pohoštění - rozdávaly se vdolečky a nalévala se domácí slivovička. Poté následoval tradiční oběd v Hospodě U Klesků, kde opět výborně navařili pro všechny poutníky.

Letošní pout' se velice vydařila a patří velké díky všem, kteří se na ni jakkoliv podíleli. Upřímně Pán Bůh zaplat'!

Budeme se těšit opět v příštím roce.

*Text a foto Jan Maliňák
člen ekonom. rady RK farnosti Liptál*

Pozvání do výuky náboženství a k biřmování

Římskokatolická farnost Liptál zve děti do výuky náboženství vždy ve středu od 12:45 hodin do budovy ZŠ Liptál.

Zveme zájemce o svátost křesťanské dospělosti - biřmování - na páteční (kromě prvních pátků v měsíci) setkávání biřmovanců v 19 hodin v pastoračním domě na Vsetíně - vedle fary kostela Nanebevzetí Panny Marie. Přihlášky si můžete vyzvednout v kostele Sv. Michaela, archanděla v Liptále, info na tel. 731 402 160.

Děkujeme ochotným farníkům za natření plotu kolem kostela a starého hřbitova.

P. František Král, administrátor

Tolik příjemné červencové a srpnové dny utekly jako voda a pondělí 2. září bylo dnem, kdy jsme slavnostně zahájili další školní rok. Obzvlášť srdečně jsme přivítali do naší velké školní rodiny naše nové příbuzné – prvňáčky, pro které byl tento den ještě o něco více slavnostní než pro nás ostatní. V těch prvních minutách jsme si všichni uvědomili, že právě nastala chvíle, kdy si opět musíme zvyknout na to, že dny mají zpátky svá jména: pondělí, úterý, středa, čtvrtek a pátek jsou dny pracovní, budeme je společně trávit ve škole, a připomínat prázdniny nám mohou akorát tak sobota a neděle (a to ještě pouze v případě, že se nám nenahromadí moc domácích úkolů!).

Minulý závod skončil, stojíme na startu nového závodu, jeho průběh je jen v našich rukách, nohách a hlavách. První školní den jsme ve škole hlavně proto, abychom jí zpátky vdechli nový život po prázdninovém odpočinku, protože škola není jen budova. Jsou to především lidé, žáci a jejich vyučující a také ti, kteří se starají o to, abychom se ve škole cítili dobře.

Všechny žáky mohou ujistit, že jsme se na ně těšili, že jsme udělali všechno pro to, aby na ně čekala škola připravená zvládnout nápor dalšího školního roku naplněného nejen učením, ale i zábavou a kamarádky setkáními.

Letos budou nad Vašimi dětmi držet ochrannou ruku tyto třídní učitelé:

1. třída

paní učitelka Mgr. Jana Ildžová

2. třída

paní učitelka Mgr. Jana Hříbková

3. třída

paní učitelka Mgr. Miroslava Haničáková

4. třída

paní učitelka Mgr. Marta Kupčíková

5. třída

paní učitelka Mgr. Jana Kuželková

6. třída

paní učitelka Mgr. Jarmila Jurčíková

7. třída

paní učitelka Mgr. Olga Úlehlová

8. třída

pan učitel Ing. Ivan Bechný

9. třída

pan učitel Mgr. Radek Holman

speciální třída

paní učitelka Mgr. Michaela Batřová.

Do nového školního roku přeji všem žákům, rodičům a zaměstnancům jen to nejlepší. A nebojte se, sice velmi slabě, ale už kdesi v dálce vidím obrysy prvního dne měsíce července roku 2020.

Mgr. Hana Burdová

Plán třídních schůzek ve školním roce 2019/2020

Mezi důležité momenty školního roku bezpochyby patří třídní schůzky. Ačkoliv jsou rodiče prostřednictvím deníčků a žákovských knížek pravidelně informováni o prospěchu a chování svého dítěte, smyslem třídních schůzek je rozvíjení kontaktů mezi rodiči a učiteli. Uskuteční se:

pondělí	18. 11. 2019
úterý	14. 01. 2020
středa	08. 04. 2020
čtvrtek	04. 06. 2020

Zákonní zástupci se mohou informovat o prospěchu a chování svého dítěte i kdykoliv jindy mimo třídní schůzky, vždy však po osobní či telefonické domluvě.

Mgr. Hana Burdová

Organizace školního roku 2019/2020

Období školního vyučování ve školním roce 2019/2020 začne ve všech základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích v **pondělí 2. září 2019**.

Období školního vyučování bude v prvním pololetí ukončeno ve **čtvrtek 30. ledna 2020**.

Období školního vyučování bude ve druhém pololetí ukončeno v **úterý 30. června 2020**.

Podzimní prázdniny připadnou na **úterý 29. října 2019** a **středu 30. října 2019**.

Vánoční prázdniny budou zahájeny v **pondělí 23. prosince 2019** a skončí v **pátek 3. ledna 2020**. Vyučování začne v **pondělí 6. ledna 2020**.

Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na **pátek 31. ledna 2020**.

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny od **pondělí 2. března 2020** do **neděle 8. března 2020**.

Velikonoční prázdniny tentokrát připadnou na **čtvrtek 9. dubna 2020**, **pátek 10. dubna (Velký pátek)** a **pondělí 13. dubna (Velikonoční pondělí)** jsou státními svátky.

Hlavní prázdniny budou trvat od **středy 1. července 2020** do **pondělí 31. srpna 2020**.

Období školního vyučování ve školním roce 2020/2021 začne v **úterý 1. září 2020**.

Mgr. Hana Burdová

Projektový den Kostarika

Do posledního červnového týdne vkročili žáci naší školy v latinskoamerickém stylu – pondělní den byl totiž ve znamení Kostariky. Na celkem deseti stanovištích jsme se seznámili se symboly této země, historií, zeměpisnou polohou, místní kuchyní i kulturou. První stanoviště nás seznámilo s nejdůležitějšími fakty, a to, kde se vůbec nějaká Kostarika nachází (a v jakém podnebném pásu), přiblížilo nám také místní floru a faunu. Poté, co jsme si o této zemi vytvořili nějakou základní představu, jsme pokračovali na stanoviště hudby a tance. To, že jsme nesehnali pravý kostarický kroj, nás nijak nezarmoutilo, vyrobili jsme si totiž vlastní (děkujeme Vojtovi). Vyzkoušet si kroj bylo možné v našem tanečním fotokoutku, ti odvážnější se nechali i vyfotit. Za zmínku stojí jistě ochutnávka ananasu (přímo kostarického), který byl součástí výborného ovocného salátu, nebo stanoviště kávy, kde měli žáci možnost osahat si pravý kávovník a seznámili se s procesem výroby kávy. Celá škola se pak podílela na tvorbě nápisu „KOSTARIKA“ z kávových zrn. Zahráli jsme si fotbal, skládali tukany, kreslili vlajku, učili se španělsky a myslím, že jsme si užili pohodové, zábavné i poučné dopoledne.

Mgr. Olga Útehllová

Nové učebny

Jak jsme Vás již podrobně informovali v minulém čísle Liptálského zpravodaje, v průběhu prázdnin byly

dokončeny dvě nové učebny – jazyková a přírodovědná. Přikládáme i fotky, ale protože nic se nemůže vyrovnat „live“ pohledu, budeme se na Vás těšit při prvních třídních schůzkách v pondělí 18. listopadu 2019, kdy si nové třídy

budete moci prohlédnout. Pokud Vám zvědavost nedá spát, můžete si prostřednictvím e-mailu zsliptal@zsliptal.cz vyřídít i dřívější návštěvu.

Mgr. Hana Burdová

KERAMIKA Organizační pokyny pro školní rok 2019/2020

Keramická dílna ZŠ LIPTÁL – vchod od tělocvičny – **1x za 14 dnů - liché pondělí:**

- žáci ZŠ od 15:00 do 17:00 hodin
- dospělí, dospělí s dětmi, další zájemci od 17:00 do 18:45 hodin.

POPLATEK:

✓ pro všechny přihlášené k pravidelné docházce je poplatek na celý školní rok 600,- Kč. Předpokládá se 100% účast a **částka je nevratná.** (tj. děti, rodiče, dospělí)

✓ pro všechny nepřihlášené k pravidelné docházce (to znamená, že si přijdou vyrobit jen někdy), je za každé vyrábění poplatek 70,- Kč (následné glazurování je v ceně). **Pro nepravdělné tvoření je vyhrazen čas pouze od 17 do 18.45 hodin!!!** V této době si můžete vyrábět podle vlastních nápadů, dodržujeme jen rozpis vyrábění nebo glazury

✓ pokud spotřeba hlíny přesáhne u jednoho účastníka obvyklé množství, doplatí dalších 30,- Kč za vyrábění – tj. celkem 100,-Kč za jedno vyrábění (vyrobí si například místo jednoho hrnku dalších pět kusů, následná glazura je v ceně).

Organizační pokyny: do keramiky přichází dospělí i děti zadním vchodem u tělocvičny. **Chodte včas a nerušte**

PLÁN PRÁCE KERAMICKÉHO KROUŽKU: změna možná!!!

07.10.2019	Bezpečnost v dílně, modelování a dekorování
21.10.2019	Glazurování, oxidy, engoby
04.11.2019	Vánoční téma
18.11.2019	Vánoční téma
02.12.2019	Glazurování
16.12.2019	Volné vyrábění
30.12.2019	VÁNOČNÍ PRÁZDNINY - ZAVŘENO
06.01.2020	Souboj hrnků 1.
20.01.2020	Souboj hrnků 2.
03.02.2020	Glazurování
17.02.2020	Jarní náměty
02.03.2020	JARNÍ PRÁZDNINY - ZAVŘENO
16.03.2020	Velikonoční námět
30.03.2020	Glazurování
13.04.2020	VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ - ZAVŘENO
27.04.2020	Volné vyrábění a misky na košíky
11.05.2020	Zvonkohry a volná tvorba
25.05.2020	Glazurování
08.06.2020	Dokončení košíků. Rozloučení.

svým pozdním příchodem začátek tvoření. Noste si potřebné pomůcky – příborový nožík, bavlněné hadříky 30x30cm i větší, štětce měkké na glazuru, štětinaté na hlínu, pracovní oblečení. Některé z nástrojů si můžete půjčovat v dílně a své věci nechat ve skříňce na příště.

Po ukončení práce je vaší povinností všechno uklidit a umýt, pak teprve můžete mezi 16:30 a 17:00 hodinou odcházet domů. V této době si děti vy-

zvedávají rodiče osobně, dřívějším příchodem rušíte v práci a úklidu. Za žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce a do kroužku nepřišli, škola **NEODPOVÍDÁ!!!** Nepřítomnost nebo dřívější odchod omlouvejte písemně. Od 17:00 pokračuje kroužek pro dospělé, popřípadě děti a předškolní děti s doprovodem.

Dílna se zavírá v 18:45 hodin.

Petra Pilná
vedoucí keramické dílny ZŠ Liptál

Spolek rodičů a přátel ZŠ Liptál, Základní škola Liptál,
Mateřská škola Liptál a obec Liptál
srdečně zvou malé i velké na

Adventní jarmark

30. 11. 2019 • 13–17 hodin • kulturní areál Liptál

PROGRAM:

- Benefiční prodej výrobků dětí MŠ a ZŠ.
- Prodej regionálních a vánočních výrobků.
- Tvořivé dílničky.
- Zvonečkový průvod a slavnostní rozsvícení
obecního vánočního stromu a betlému
se zpíváním koled i slovem pana starosty,
v 16.30 hodin.

Děti zvonečky s sebou.

Po celou dobu bude připraveno
bohaté občerstvení pro děti i dospělé.

*Doporučujeme s sebou vlastní hrnečky
či kelímky na kávu a nápoje v duchu hesla
„dost bylo plastu“. Děkujeme.*

Přednáška o Egyptě

Pro spoustu lidí je Egypt symbolem dlouhých písčinych pláží, žhnoucího slunce, korálových útesů a průzračného moře. Egypt ovšem nabízí mnohem více. Má velmi rozsáhlou historii a nepřehlednou spoustu památek a zajímavostí. O tom jsme se přesvědčili, když k nám do mateřské školy zavítali manželé Ahmedovi s velmi zajímavou besedou o Egyptě. Dověděli jsme se zajímavosti o pyramidách, o sfingách, faraonech, královně Kleopatře. Zajímavé bylo povídání o jejich mumifikaci a také pohřbívání v pyramidách. Aby měly děti představu, jak mumifikace probíhala, tak si ji na sobě i vyzkoušely. Celé vyprávění bylo doplněno obrázky jak z historie, tak i ze současnosti. Beseda děti zaujala a my moc děkujeme za zajímavé povídání.

Indiánská výprava za pokladem se spaním v mateřské škole

Stalo se již tradicí, že měsíc červen je ve znamení indiánů, hledání pokladu, spaní v MŠ a také loučení.

Ve čtvrtek 20. 6. 2019 se třída Žabek vydala na indiánskou výprava za pokladem. Patříčně oblečení a namalovaní jsme vyjeli autobusem na Sirákov. Už v autobuse jsme sklídili obdiv a úsměvy cestujících. A hledání pokladu mohlo začít. Hned na začátku cesty jsme našli první úkol, kde si indiáni museli vymyslet pokřik. Pak jsme cestou lesem plnili nejrůznější úkoly – jmenovali jsme lesní zvířata a ptáky, skládali jsme puzzle, trefovali se šiškou do stromu,

přenášeli jsme zraněného kamaráda, stavěli jsme domečky pro skřítky, zpívali jsme si o zvířátkách, určovali jsme stromy a květiny kolem sebe. Po všech úkolech jsme přišli na školní zahradu, kde jsme měli připravený táborák a mohli jsme si opět špekáček nebo chleba. Překvapením pro nás byl skákací hrad, který jsme patřičně využili. Také se za námi přišla podívat paní učitelka Darinka. Nejvíce nás ale mrzelo, že jsme ještě nenašli poklad. Co naplat. Vrátili jsme se k MŠ připravit se

na spaní. Ale co to? Lesní skřítek nám poslal vzkaz po ptáčkovi, že poklad je někde před školkou. Nebylo to vůbec

lehké hledání, ale nakonec jsme jej našli. Byla to truhlice plná čokoládových zlatáků. Po převlečení do pyžamka a přípravě spacáku jsme při pohádce čekali na úplnou tmou. Ještě nás čekal jeden úkol, ten nejtěžší. Museli jsme zdolat stezku odvahy. Cestou podle

světýlek na nás čekala stará indiánka a indiánský náčelník. Všechny děti úkol splnily, dostaly plyšáka a také diplom za zdolání stezky odvahy. Všichni se už těšili, až se „zavrtají“ do spacáků a společně se svými p. učitelkami přespí bez maminek.

Rozloučení s našimi předškoláky

Motto: „Dobří rodiče dávají dětem kořeny a křídla. Kořeny proto, aby věděly, kde jsou doma, křídla proto, aby mohly odletět a zase se vrátit. Mateřská škola kořeny rozvětví, posílí, dětským křídům pomůže odletět a vyzkoušet si, to co se naučily ...“

Letošní šerpování předškoláků bylo opravdu slavnostní. Vždyť ze školky odchází 18 kamarádů a bylo potřeba se pořádně rozloučit. S těmito dětmi jsem strávila velice tvořivý školní rok plný her, radostí, přátelství a osobních pokroků. Chtěla bych jim poděkovat za to,

co mě všechno naučily, protože nejen dospělí mohou někoho něco naučit.

Ve čtyři hodiny jsme se sešli na obecním úřadě a vše mohlo začít. Krátké hudební vystoupení si připravily děti s paní učitelkou se ZUŠ Morava. Pak čekala nejdůležitější část programu, a to zodpovězení otázek, které si každý vylosoval z klobouku. Všichni úkoly splnili a závěrem jsme si vyslechli závěrečný slib předškoláků.

Přála bych si, aby jim zůstal jejich zájem o vše, co se kolem nich děje a aby měly ve škole štěstí na dobré učitele

a také na pravé kamarády, bez kterých to v životě nejde.

Hana Červenková
foto archiv MŠ

DETEKTIVNÍ PŘÍBĚH

„Ale teď už pozor, jelikož to dnes bude opravdu napínavé“

To jsou poslední slova úvodní řeči před začátkem divadelního představení. A že to napínavé opravdu bylo. Je již tradicí, že se část pedagogického sboru ze ZUŠ Morava každoročně vydává na letní muzický pobyt do rekreačního areálu Revika Vizovice. Každým rokem se nese pobyt v duchu nějakého tématu, které provází děti celý týden a nakonec i v divadelním představení. V letošním roce tvůrci zvolili téma Detektivní příběh, ve kterém se sešla partička velmi známých detektivů, kteří měli za úkol vypátrat vraha, který se jim tento úkol snažil všemožnými způsoby překazít. Spisovatelka Jessica Fletcherová, Sherlock Holmes spolu s Watsonem, Hercule Poirot i slavný James Bond, ti všichni pátrali tak dlouho až zjistili, že vše byl jen podvrh a krutá pomsta bývalého spolužáka za příkoří, které mu během studií působili. Ale co bylo nejdůležitější? Zjistili pravou váhu přátelství a síly, když se spojí všichni dohromady a budou si pomáhat. I to vše se děti naučily během týdne nabitého dobrodružstvím a nejrůznějšími aktivitami od výletu k Chladné studni, návštěvy Státní policie, koupání v bazénu, tvorby masek, kulis, kostýmů a rekvizit, diskotéky a adaptace do kolektivu postižených kamarádů z organizace Paprsek Vyškov a nakonec i táboráku s noční hrou, která měla prověřit nejen odvahu dětí, ale i přátelství a soudržnost v jednotlivých týmech.

V letošním ročníku se sešla velmi výjimečná sestava dětí, kterým patří obrovské poděkování za skvělý týden. Toto poděkování patří také vedoucím tábora Martině Noskové, která je hlavou celého projektu a díky ní se tato akce může konat, Petru Noskovi za vymyšlení a realizaci většiny volnočasových aktivit, Markétě Dvorské, která se nemalým dílem podílela na volnočasových aktivitách, tvorbě kostýmů, kulis a hudebního průběhu hry, Janě

Vágnerové, Rosalii Prnové a Janě Šindelářové za nacvičení celého představení a Kláře Míčové za zdravotnický dohled. Děkujeme všem sponzorům, rodičům za podporu a za záštitu ZUŠ Morava Zlín.

M. N.

8. letní muzický tábor, který proběhl od 28. 6. - 6. 7. 2019 v rekreačním středisku na Revice, pořadatel - Společnost přátel ZUŠ MORAVA

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA MORAVA

VÁNOČNÍ KONCERT

SRDEČNĚ VÁS ZVEME

16. 12. 2019 V 16:00 HODIN

KULTURNÍ DŮM V LIPTÁLE

UČINKUJÍ ŽÁCI A UČITELÉ ZUŠ MORAVA

Chorvatsko

Začátkem letních prázdnin jsme se 17 dětmi z Dětského domova Liptál vyrazili na ozdravný pobyt do Chorvatska. Období od 30. 6. do 12. 7. 2019 jsme strávili v malém, ale krásném městečku Gradac. Děti se na pobyt velice těšily. Byly vybaveny potápěčskými brýlemi, šnorchly, lehátky, ale především dobrou náladou, aby si mohly užít prázdniny u moře. Během pobytu v kouzelném prostředí jsme si pochutnali na středomořských specialitách. Navštívili jsme centrum města Gradac, kde si děti mohly nakoupit suvenýry. Byli jsme také na výlet v přílehlé vesnici Brist. Přes den jsme se radovali u čistého moře a opalovali se na pláži. V poledním klidu měly děti možnost se projít, hrát společenské hry, ale převážně odpočívaly v hotelových pokojích. Večery jsme trávili především procházkami po kolonádě a vychutnáváním si výborné zmrzliny. Počasí nám po celou dobu našeho pobytu přálo. Nádherně svítlo sluníčko a bylo opravdu horko. Jednou v noci nás překvapila bouře, která ně-

kteří z nás vyhnala z pokojů, jelikož silný vítr rozbil okna. Naštěstí se tato událost obešla bez zranění a stala se tak spíše dobrodružnou vzpomínkou. Pobyt v chorvatském Gradacu jsme si všichni užívali plnými doušky a vůbec se nám nechtělo vracet zpět do Česka.

Vychovatelka DD
Tereza Liňová

Pohárová soutěž v Liptále

Jako každoročně se u nás 6. července 2019 konala hasičská soutěž „O pohár starosty obce“ a „O pohár starosty sboru“. Naši hasiči už od rána chystali překážky i dráhy a Mira Malčíků s manželkou Alenkou vařili guláš.

Ve 13 hodin začala prezentace družstev a o hodinu později už startovalo první soutěžní družstvo, a to naše ženy z Liptálu. První místo vybojovaly ženy z Janové, druhé místo zůstalo doma a pohár za třetí místo si odvážely ženy z Bělé pod Pradědem. Nejrychlejší velitelku mají v Janové, naše Kamča Lysáková skončila druhá.

Poté startovali jako první domácí a po nich ostatní družstva mužů. První byli hasiči z Rokytnice, naši skončili stříbrní a třetí byli hasiči z Janové. Náš Adam Bartozel byl nejrychlejším velitelem mezi muži.

Na konec nám ukázali svůj požární útok i naši mladí hasiči z Liptálu a pak si požární útok mohly vyzkoušet i ostatní děti, které to moc bavilo.

*Jiří Tkadlec
foto - Jana Vráblíková ml.*

Pohárovka v Semetíně

Jednu srpnovou sobotu brzy ráno odjeli mladí hasiči spolu se svou trenérkou Janou a řidičem Karlem na závody do Semetína. Po příjezdu na místo bylo potřeba se řádně rozcvičit, a tak trenérka zavelela a my běhali, dřepovali, skákali, no prostě všechno, abychom se pořádně zahřáli a rozcvičili. A zahřát před pokusem bylo potřeba i naši mašinu. Nedlouho po poradě vedoucích a rozhodčích jsme šli na start. Výstřel z pistole a časomíra nám neúprosně začala přihazovat vteřinky na svém displeji. Vše šlo jako po drátkách, jen ta voda byla tentokrát trošku línější a my dosáhli času 24 sekund. Spravit chuť jsme si byli na štafetě dvojic, kdy jsme dosáhli skvělého času 57 vteřin. V druhém pokusu požárního útoku náš strojník Tomáš už trochu víc přidal plynu, ale bohužel ani tak to na bednu nestačilo. Přes to nám to náladu nezkažilo a užili jsme si to i bez poháru.

Po dopoledních závodech mladých hasičů se v Semetíně konaly i závody dospělých. Za Liptál jsme dali z našich dorostenců a dorostenek dohromady smíšené družstvo, které startovalo v kategorii mužů. Startovali jsme hned

druzí. Adrenalin a dobrá nálada byly na místě, s čímž se hned lépe běhá. A tak se nám útok s časem pod 20 vteřin povedl a my jsme byli nadmíru spokojeni. A naše vedoucí také. ☺

Instruktoři Michal Bzonek

Začala topná sezóna – máte vyčištěný komín?

S nacházejícím podzimem se ochladilo a spousta majitelů domů už zatopila. Začátek října je také oficiálním startem topné sezóny. Jak ale vypadají naše kotle a komíny po létě? Určitě by je měl před zprovozněním prohlédnout odborník, abychom si byli jisti, že topeň v nich bude bezpečná.

Během loňské topné sezóny, tedy od října 2017 do března 2018, došlo v České republice k 965 požárům způsobených komíny. Přímá škoda dosáhla částky 64,1 mil. Kč. Při těchto požárech došlo k usmrcení 2 osob a 46 osob se zranilo. V Královéhradeckém kraji znamenali hasiči během loňské topné sezóny asi devadesátku případů, kdy byl na vině špatně vyčištěný komín nebo třeba špatně umístěná spalínová cesta.

Nejvíce požárů vznikne přímo v komíně, kde se vznítí nevyčištěné saze. Jen během loňské topné sezóny bylo takových požárů v republice 846 z celkového počtu 965. Mezi další příčiny požárů patří nevhodná konstrukce komína, zazděný trám v komíně a špatné spáry v komíně.

Nejvíce požárů vzniklo přímo v komíně, kde se vznítily nevyčištěné saze. Těchto případů bylo celkem 887 z celkového počtu požárů komínů. Mezi další příčiny požárů patřila nevhodná stavební konstrukce (79 případů

požárů) nebo zazděný trám v komínu (37 případů požárů).

Jasně vyplývá, že **nevyčištěný komín může za převážnou většinu požárů komínových těles**, a tuto skutečnost by lidé rozhodně neměli podceňovat. Zvláště když uvážíme, že dvě třetiny úmrtí při požárech jsou právě při požárech v domácnostech.

Jak často kontrolovat a čistit komín?

Základními lhůtami pro čištění spotřebiče paliv do 50 kW při celoročním provozu: je 3x ročně u spotřebiče na pevná paliva, 2x ročně na kapalná paliva a 1x ročně na plyná paliva. Nové znění zákona o požární ochraně je benevolentní v tom, že umožňuje občanům, pokud jsou toho schopni, si čištění provést i sami. Jednou do roka ale musí být provedena kontrola spalínové cesty oprávněným komíníkem.

Co mohou zkontrolovat sám?

- Je kouřovod řádně upevněn?
- Není spotřebič nebo kouřovod propálený?
- Fungují uzávěry komínových dvířek?
- Jsou funkční přívodní šňůry a zásuvky u kotle?
- Je dimenzování pojistek v případě elektrických spotřebičů dostatečné?

- Je komín celistvý, neprodyšný, bez spár a omítnutý?
- Je zařízení domácnosti v dostatečném odstupu od tepelného zdroje, příp. je použita tepelná a nehořlavá izolace?

Co dělat, když začne v komíně hořet?

Urychleně **odstraňte veškerý hořlavý materiál z blízkosti komínového tělesa**. Zavolejte na linku 150 nebo 112. Požár v komíně nikdy nehaste vodou, mohlo by dojít k jeho popraskání nebo i výbuchu. Do příjezdu hasičů je možné krotit plameny **vhazováním písku** vymetacími dvířky nebo ze střechy do komína.

Ověřtesí, žesí domů zvete odborníka:

O problémech takzvaných „falešných komínků“ se již hovoří řadu let. K tomu, aby lidé „nenaletěli“ někomu, kdo k revizi spalínových cest vůbec nemá oprávnění, by měla přispět nová aplikace pro ověřování revizních techniků spalínových cest, kterou na svých stránkách spustilo MV – generální ředitelství HZS ČR. Na internetové adrese <http://aplikace.hzscr.cz/revizni-technik-spalinovych-cest/> si nyní může každý ověřit, zda technik, kterého si pozval, má ke své činnosti osvědčení.

Zdroj: HZS ČR

Folklorní spolek Lipta Liptál společně s ZUŠ Morava
Vás srdečně zve na

**VÁNOČNÍ ZPÍVÁNÍ A KOLEDOVÁNÍ
S MALÝMA OGARAMA,
MALŮŠATAMA, MALOU LIPTOU
a CM KURÁŽ z Liptálu.**

Přijďte 3. adventní neděli 15. 12. 2019
v 15.00 hod. do Kulturního zařízení OÚ Liptál.
Součástí programu bude i vánoční tvořivá dílna
(malování perníčků, vánoční přáníčka, vystřihovánky).
Malé občerstvení zajištěno.

Ve spolupráci FS Lipta Liptál, Obecního úřadu v Liptále a přátel
se v sobotu 7. prosince 2019 odpoledne koná

20. LIPTÁLSKÁ MIKULÁŠSKÁ JÍZDA 2019

Rodiče, prarodiče a další, kteří máte zájem o návštěvu Mikuláše s jeho družinou, přihlaste se a nahlaste jména
a věk dětí do čtvrtku 5.12.2019, 12:00 h., na OÚ Liptál,
Jana Vráblíková, tel.: 571438074, e-mail: obec@liptal.cz, nebo u členů FS Lipta Liptál, e-mail: fosliptal@email.cz.
(jv), Foto Radim Mojžíš

Na letošní Liptálské slavnosti byl pozván rusínský mužský pěvecký sbor Russinija. Na oplátku přišlo pozvání pro Rokytenku na Obecní slavnosti ve vesnici Zboj, spojené se vzpomínkovou slavností na rusínského učence Petra Lodija. Tak velmi o naši návštěvu stáli, že byli dokonce ochotni posunout slavnosti o týden, jelikož v původním termínu některé členky Rokytenky nemohly jet.

Zájezd se uskutečnil ve dnech 9. - 11. 8. 2019. Vystupovaly jsme dvakrát, v pátek v podvečer v katolickém kostele v Humenném a v sobotu odpoledne ve vesnici Zboj. Obě vystoupení se velmi povedla, setkala se s velkým ohlasem, pochvalou a nabídkou na další vystoupení. Na druhou stranu musíme velmi poděkovat organizátorům, především paní Mileně Lancošové, která si pro nás připravila bohatý program a snažila se nám ukázat nejen kulturní památky, ale i krásu tamější krajiny – Národního parku Poloniny. Musíme také ocenit jejich velmi srdečný přístup a pomoc, když nás postihly problémy s autobusem, které rychle vyřešili i na úkor svého volného nedělního odpoledne. Proto jsme se jim snažily jejich pohostinnost v rámci možností na slavnostech oplatit. Myslím, že i oni byli spokojeni a že vznikla nová přátelství.

*Za pěvecký sbor Rokytenka
Hana Vaculíková
Foto archiv Rokytenky*

Ohlednutí za MFF 50. Liptálské slavnosti 2019

Mezinárodní folklorní festival Liptálské slavnosti

International folk art festival Liptálské slavnosti

JUBILEJNÍ LIPTÁLSKÉ SLAVNOSTI SE VYDAŘILY V LIPTÁLE BUDE STÁT SOCHA MOAI

50. ročník Liptálských slavností se opravdu vydařil. Program byl nabitý a nádherné počasí jako by si pořadatelé objednali, přšelo až po skončení posledního pořadu v neděli v podvečer. Pozvané soubory už před festivalovým víkendem vystupovaly v okolních obcích (Vsetín, Seninka, Karolinka, Hvozdná, Všemina, Vizovice). Během hlavních festivalových dnů 23.-25.8.2019 se počet obyvatel Liptálu zvýšil o cca 600 účinkujících. Těžko vybrat, který ze zahraničních souborů z **Francie, Gruzie, Kostariky, Polska, Rumunska, Slovenska, Taiwanu či Velikonočního ostrova** byl nejlepší. Pastýři na chůdách z francouzských vřesovišť Landes, rozevláté sukně kostarických tanečnic, velmi spoře odění tanečnic z Velikonočního ostrova, vynikající 25 členný mužský sbor Rusínija nebo gruzinští bojovníci? Každý z více než 3.000 návštěvníků festivalu má jistě svého favorita stále ještě v živé paměti.

Z domácích souborů vystoupili **Jihočeský folklorní soubor Kovářovan, Soubor písní a tanců Dolina ze Starého Města, Valašský soubor Kašava, FS Olšinka z Orlové, Malý Vizovjánek, Valašská pěvecká družina Surovo drevo, CM Šternovjan z Újezdu u Brna, CM Kuráž ZUŠ Morava Liptál, DH Liptalanka** a samozřejmě všech šest skupin domácího souboru **Lipta - Malušata, Malí ogaři, Malá Lipta, Základ, Senioři a Ženský sbor Rokytenka**.

Program jubilejního ročníku byl obohacen o páteční koncert skupiny **Petr Bende&Band s Cimbálovou muzikou Gromba**. Spojení rockové hudby s cimbálovkou příznivce festivalu evidentně zaujalo a malé podium se během koncertu změnilo v taneční parket... Sobotní koncert vsetínské kapely **Dareband**, prezentující „lidový folk z Valaška“, byl také parádním zpestřením mezi vystoupeními tanečních souborů.

Uskutečnilo se také setkání seniorů a rodáků, čtvrteční promítání na zámek a bohatý víkendový doprovodný program byl zajisté lákadlem pro návštěvníky: muzicírování před zámekem, řemeslnický jarmark s ukázkami tradičních řemesel (řezbářů, kovářů), vyhlídkový vláček jezdil do osady historické skupiny JAGĀRI. Velký prostor dostaly výstavy v liptálském zámku (50 ročníků Liptálských slavností, obrazy liptálského rodáka Jana Kobzáně, práce žáků výtvarného oboru ZUŠ Morava Liptál). Tradičních řezbářských dnů se v Liptále zúčastnili také dva řezbáři z Velikonočního ostrova, kteří během tří festivalových dnů vytesali ze dřeva **sochu moai** a věnovali ji festivalu a obci Liptál.

U příležitosti 50. výročí byl vydán almanach, ve kterém autor L. Michálek o každém ročníku něco uvedl. Sám tančil na prvních Liptálcích a později byl ředitelem 27 ročníků. Almanach byl pokřtěn během sobotního slavnostního udělování cen osobnostem, které se o udržení a rozvoj festivalu zasloužily. Ocenění převzalo 20 osobností z rukou předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR R. Vondráčka, hejtmana Zlínského kraje J. Čunka a starosty Obce Liptál M. Dani.

50. Mezinárodní folklorní festival Liptálské slavnosti uspořádali Folklorní spolek Lipta Liptál, Obec Liptál, Zlínský kraj a Evropská unie umění. Přejme si, aby Liptálky i v dalších letech měly bohatý program a aby návštěvníci vytvořili v amfiteátru vynikající atmosféru stejně jako letos.

*Ing. Miroslava Jakubová
FS Lipta Liptál*

Poděkování udržovatelům tradic

U příležitosti konání 50. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Liptálské slavnosti 2019 byli v sobotu 24. srpna 2019 v 19:30 hodin na pódiu kulturního areálu v Liptále oceněni:

I. PAMĚTNÍ LIST předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, pana Radka Vondráčka obdrželi:

1. Folklorní spolek Lipta Liptál Založen v roce 1930, stál u 1. ročníku festivalu a od té doby je hlavním pořadatelem. Pracuje s dětmi i dospělými včetně seniorů v 6 skupinách s více než se 100 členů.

Ocenění za uchování a rozvíjení tradic v obci Liptál a na Valašsku.

2. Jana Dočkalova (Kobzáňová), ročník 1946. Je dcerou akademického malíře a spisovatele Jana Kobzáně, spoluzakladatele souboru Lipta v roce 1930. Je úspěšnou malířkou valašské krajiny a krojovaný žen a mužů na sklo. Je vedoucí skupiny „Urgatina“, sdružující desítky lidových umělců, zejména řezbářů.

Ocenění za rozvíjení odkazu svého otce akademického malíře Jana Kobzáně v oblasti kultury – zejména folkloru.

3. Jiřina Sousedíková, ročník 1932. Povoláním učitelka. Manželka vedoucího souboru Lipta a ředitele festivalu v letech 1971 – 1986 Radomíra Sousedíka († 2007). Sólistka souboru, konferenciérka a vedoucí skupiny Malá Lipta. V posledních letech píše paměti z první poloviny 20. století z valašského venkova.

Ocenění za rozvíjení lidových tradic a podporu folkloru v obci Liptál.

4. Andrea Čalová, ročník 1979. Povoláním učitelka - ředitelka ZŠ Jasenná u Vizovic. Folkloru se věnuje s rodiči od svých pěti let. Vede základní soubor Lipta, od roku 2014 je ředitelkou MFF Liptálské slavnosti.

Ocenění za vedení a organizování folklorního života v obci Liptál.

5. Miroslav Vaculík, ročník 1948. Od 70-tých let až do roku 2015 pracoval ve výboru FS Lipta Liptál. V letech 1990 až 2010 byl starostou obce Liptál. Dodnes je aktivním tanečníkem souboru, tančuje už 53 let.

Ocenění za podporu kultury a zejména folkloru v obci Liptál a aktivních 53 let tanečníka.

6. Zdeněk Gerža, ročník 1944. V letech 1972 - 1986 byl předsedou MNV Liptál. Za jeho vedení obce byl vystaven - postupně a svépomocí přírodní kulturní areál, kde se dnes folklorní festival koná. Ocenění za podporu kultury v Liptále v letech 1972 – 1986 ve funkci předsedy MNV – vybudování kulturního areálu v Liptále.

7. Ladislav Michálek, ročník 1949. V souboru pracuje od roku 1969 jako tanečník a hospodář, v roce 1986 byl jmenován vedoucím FS Lipta a stal se zároveň ředitelem LS. Tuto funkci zastával 27 let. Dnes tančuje se skupinou seniorů, v roce 2014 založil skupinu 3-6 ti letých chlapců „Malých ogarů“ jako šestou skupinu FS Lipta.

Ocenění za aktivní činnost v oblasti kultury – folkloru nejen v Liptále, ale i ve FoS ČR, výrazný podíl na vybudování přírodního kulturního areálu v Liptále.

Zleva A. Čalová, J. Dočkalová, J. Sousedíková a dcera Radka, M. Vaculík, Z. Gerža, J. Hruška, J. Vráblíková, T. Matošková

II. OCENĚNÍ a MEDAILI HEJTMANA Zlínského kraje, pana Jiřího Čunka obdrželi:

1) **Miroslava Jakobová**, místopředseda FS Lipta a členka ženského sboru Rokytenka. Ocenění za podporu kultury a folkloru, za spolupráci se zahraničními soubory na Mezinárodním folklorním festivalu Liptálské slavnosti.

2) **Pavla Knebllová**, dlouholetá tanečnice a zpěvačka FS Lipta, autorka řady programů na LS. Ocenění za podporu folkloru v obci Liptál a na Valašsku, za zpracování témat z tradic valašského lidu.

3) **Radim Mojžíš**, dlouholetý tanečník a sólista, souborový grafik. Ocenění za podporu kultury a folkloru, za designové ztvárnění tradic na tiskovinách souboru.

4) **Jitka Macková**, vedoucí skupiny Malá Lipta na přelomu osmdesátých a devadesátých let. Vedla 120 dětí ve třech skupinách. Dnes je vedoucí souboru Vizovjánek. Ocenění za podporu kultury a folkloru, zpracování tradičních témat ze života Valachů, za vedení dětí.

5) **Hana Vaculíková**, vedoucí ženského pěveckého sboru FS Lipta – Rokytenka. Ocenění za vedení ženského sboru folklorního souboru Lipta – Rokytenka, za úpravy lidových písní a přípravu koncertů.

6) **Dechová hudba Liptalanka, vedoucí Jaroslav Hruška**. Ocenění za uchování dechové hudby Liptalanka a za koncerty při slavnostních příležitostech v Liptále a na Valašsku (slavnosti, obecní akce, výročí, pohřby, ap.)

7) **Jana Vráblíková**, dlouholetá tanečnice Lipty, na přelomu tisíciletí členka výboru. Ocenění za trvalé úsilí při propagaci folklorního spolku Lipta na akcích - Dětské dny, Mezinárodní folklorní festival Liptálské slavnosti, valašské bály, Mikulášské jízdy a vánoční koncerty.

8) **Tereza Matošková**, dlouholetá tanečnice, ekonomka souboru Lipta. Ocenění za zvýraznění podílu kultury a folkloru v obci Liptál při Mezinárodním folklorním festivalu Liptalské slavnosti a za ekonomické řízení folklorního spolku Lipta.

III. PAMĚTNÍ LIST starosty obce Liptál, pana Milana Dani obdrželi:

1) Jarmila Hrádková, tanečnice, vedoucí Malé Lipty FS Lipta

2) Eva Maliňáková, tanečnice, organizace a práce v základním souboru FS Lipta

3) Josef Lukáš, emeritní vedoucí seniorů FS Lipta

4) Jaroslava Mojžíšová, vedoucí seniorů FS Lipta Liptál

5) Oldřich Štroblík, vedoucí Malých Ogarů FS Lipta

6) Ladislav Gerža, umělecký vedoucí seniorů FS Lipta

IV. OCENĚNÍ Evropské unie umění – „Umění v srdci“ obdržel:

- starosta obce Liptál, pan Milan Daňa

- francouzský folklorní soubor LOUS GOUYATS DE L'ADOU z města Dax na jihozápadě Francie. (Viz též na jiném místě zpravodaje.)

V. K životnímu jubileu i jubileu Liptálských slavností byla panu Ladislavu Michálkovi předána

- stříbrná medaile předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, předal v sobotu Radek Vondráček.
- medaile města Frenštát pod Radhoštěm a předal ji starosta města Frenštát pod Radhoštěm, pan Miroslav Halatin a předsedkyně ValFS, paní Jana Šamánková
- jubilejní valašský obušek s jubilejním léčivem (slivovicí) předal starosta obce, pan Milan Daňa v neděli 25. srpna 2019 v 15 hodin na pódiu kulturního areálu v Liptále před zahájením hlavního programu.

VI. Almanach k 50 ročníkům Liptálských slavností předala členům souboru Lipta, kteří již v roce 1970 – na 1. ročníku tancovali, současná prezidentka MFF Liptálské slavnosti, paní Andrea Čalová. Byli to:

- Dana Novotná, rozená Frýdlová – Lázová
- Milena Marková, rozená Smilková – Čurdová
- Lydie Michálková, rozená Geržová – Kopřivňáková
- Anna Dědicová, rozená Maliňáková – Heverová
- Alice Daňová
- Josef Lukáš

Zleva A. Čalová, J. Lukáš, M. Vaculík, L. Michálek, A. Dědicová, D. Novotná, M. Marková, L. Michálková, A. Daňová, J. Smilková

- Miroslav Vaculík, emeritní starosta, tancuje dodnes
- Ladislav Michálek – čestný ředitel LS
Choreografii tehdy zpracovával a pásma nacvičil pan Josef Londa.
Muziku vedl a primášoval pan Karel Mrlina.

VII. V měsíci listopadu 2019 na slavnostním zasedání FS Lipta budou oceněni další členové souboru.

VIII. V sobotu 24.9.2019 byl v rámci programu proveden křest knihy Almanach k 50 ročníkům MFF Liptálské slavnosti. Za kmotry byli přizváni:

- Radek Vondráček, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR
- Jiří Čunek, hejtman Zlínského kraje
- Milan Daňa, starosta obce Liptál
- Andrea Čalová, prezidentka MFF Liptálské slavnosti

Září 2019

Ing. Ladislav Michálek

Evropská unie umění oceňovala

Dvě ceny - sošky o výšce 30 cm „Umění v srdci“ autora Štefana Pelikána, slovenského akademického sochaře a malíře předal sám autor jménem Evropské unie umění :

- starostovi obce Liptál panu Ing. Milanu Daňovi za aktivní podporu kultury a folkloru v obci
- francouzskému folklornímu souboru LOUS GOUYATS DE L'ADOU z města Dax z jihozápadní Francie, za výrazné ztvárnění lidového umění svého regionu. Výběr nejlepšího zahraničního souboru na 50. MFF Liptálské slavnosti vybrala porota pod vedením presidentky festivalu paní Mgr. A. Čalové. (Na jiném místě tohoto zpravodaje.)

Liptál 25.08.2019

Ing. Ladislav Michálek, člen presidia EEU

Všimli jste si ???

V pátek, v sobotu a v neděli byl na 50. MFF Liptálské slavnosti vydáván festivalový zpravodaj, který aktuálně informoval o každodenních událostech.

Zpravodaj byl k dispozici zájemcům v uvedené dny vždy od 17:00 v kolibě za pódiem u prezentace souborů a hostů.

Každý výtisk (200 kusů každý den a v jiné barvě) měl rozsah čtyř stran formátu A4.

Za zpracování a vydání patří uznání a poděkování panu Dušanu Počovi, paní Janě Vráblíkové a paní Miriam Kamelandrové.

Liptál, 25.8.2019

Ing. Ladislav Michálek

Soubory v liptálských chrámech

Stalo se již tradicí, že součástí bohatých programů MFF Liptálské slavnosti je i aktivní účast zejména zahraničních souborů na bohoslužbách v liptálských chrámech.

V Českobratrském kostele evangelickém se v neděli 25. srpna 2019 od 10 hodin zúčastnily bohoslužeb soubory:

- Taiwan - Taipei – soubor Tainan Folk Dance Company & Alumni Orchestra Of Blessed Imelda's School
- Slovensko, Humenné – Mužský pěvecký soubor Rusinija
- Kostarika, Ciudad Colon - Folklorní soubor „Tabacarí“
- Gruzie, Kutaisi - Taneční soubor „Erisa“
- Rumunsko, Feldru - Bystrita – soubor „Plaiuri Someșene“
- Česká republika, Kovářov, Jižní Čechy - FS Kovářovan.

Jednotlivé skupiny představené čestným ředitelem Liptálských slavností Ladislavem Michálkem pozdravily shromáždění s řadou hostů svými regionálními melodiemi a písněmi.

Každá skupina obdržela od farářky sboru Márie Jenčové a kurátora Tomáše Němečka diplom „Poděkování za obohacení kultury v Liptále“ a zmenšenou kopii bronzového zvonu umístěného ve věži kostela v roce 2007.

Vzácným hostem na shromáždění byl bratr Daniel Ženatý, synodní senior Českobratrské církve evangelické (nejvyšší představitel této církve v České republice). Bratr Ženatý měl také biblické kázání k přítomným a rovněž pozdravil zahraniční hosty Liptálských slavností.

Mši v katolickém kostele, která začínala v 8:45 hodin, navštívily soubory:

- Francie, Dax – soubor „Lous Gouyats De L'Adou“
- Polsko, Myślenice – soubor „Ziemia Myślenicka“
- Chile, Velikonoční ostrov – soubor „Te Manu Rapa Nui“

Liptál 10.9.2019

Vladislava Vaculíková

Foto z Liptálských slavností: Josef Londa, Jana Vráblíková ml., Dušan Póč

Organizační štáb 50. MFF Liptálské slavnosti 2019

Ředitelka festivalu:

Čestný ředitel:

Tajemník festivalu:

Koordinátorka zahraničních souborů:

Koordinátorka domácích souborů:

Autoři programů:

Moderátor:

Ekonomické zabezpečení:

Organizační zabezpečení:

Občerstvení:

Technické zabezpečení:

Pořádková služba:

Péče o soubory:

Péče o hosty:

Autoři výstavy:

Květinová výzdoba:

Zdravotní služba:

Fotodokumentace:

Videodokumentace:

Grafický design:

Jarmark, řezbářské a řemeslnické dny:

Doprovodný program:

Ozvučení:

Ohňostroj „Liptálské slunce“:

Andrea Čalová, vedoucí FS Lipta

Milan Daňa, starosta obce Liptál

Miroslava Jakobová, Ladislav Michálek, Jana Vráblíková

Miroslava Jakobová, Jarmila Mrnušítková

Andrea Čalová

Pavla Kneblová, Miroslava Jakobová, Martin Bělíček, Jarmila Hrádková, Pavlína Vráblíková

Iva Piskalová, Pavlína Vráblíková, Oldřich Štroblík

Tereza Matošková

Zdenka Melichaříková, Jarmila Hrádková, Jaroslava Mojžíšová, Alena Malčíková

Zdenka Melichaříková, Jiřina Urbanová, Eva Malináčková, Iva Patáková a členové FS Lipta, Šárka Langová a kolektiv Školní jídelny při ZŠ Liptál

Josef Valchář, Tomáš Mrlina, Miroslav Hrádek a členové FS Lipta

Ladislav Hořanský, Tomáš Kráčala, Petr Marek, Petr Pekař a další členové FS Lipta

Miroslava Jakobová, František Kozmík, Jana Pařízková, Daniela Baránková, Kristýna Divíšková, Anna Doležalová, Dagmar Pivodová, Abelardo Lopéz, Barbora Marková, Michal Jakubo, Jan Bukáček, Petra Lukůvková, Katka Mrnušítková, Klára Goláňová, Klára Katrušáková a členové FS Lipta

Ladislav Michálek, Milan Daňa, Vladislava Vaculíková, Jana Vaculíková, Veronika Michálková, Věra Stupková, Alena Jurečková

Dagmar Žaludková, Dagmar Černobilová a členové FS Lipta, Lenka Ficová a ZUŠ Morava Zlín - Liptál, Jana Dočkalová- Kobzáňová, Petr Marek

Jaroslav Kovařík

Jarmila Hrádková

Josef Londa, Jana Vráblíková, Jana Vráblíková ml, Dušan Póč

Liba Orsi, Dušan Póč

Radim Mojžíš

Jana Dočkalová-Kobzáňová, Věra Dorušková, Monika Gavendová

Údolí vlků II Jagāri, Liptálský vláček – Martin Vrla, Ivana Futáková, Tereza Valchářová, Hynek Kovařík a Stanislav Cural - koně

Bsound - Petr Bazel

Josef Kovařík – Lípa

Loučíme se se Zdeňkem Pšenickou

Zdrcující zpráva zastihla milovníky folkloru nejen v České republice, ale i v zahraničí. V úterý 9. července 2019 ve večerních hodinách zemřel ve věku 55 let dlouholetý předseda Folklorního sdružení České repub-

liky, předseda Česko-čínského centra pro spolupráci a člen Prezidia Evropské unie umění, pan Zdeněk Pšenica.

Zdeněk Pšenica se narodil 23. prosince 1963 v Zubří na Valašsku. Od roku 1981 začal pracovat jako dělník v gumárnách v Gottwaldově (v nynějším

Zlíně). O rok později nastoupil základní vojenskou službu. Po návratu do civilu se nechal přesvědčit svou sestrou Helenou a zapsal se ve svém rodném Zubří jako tanečník místního národopisného kroužku Beskyd. Tam se projeví nejen jeho pohybové, ale rovněž organizační schopnosti, a tak se za krátkou dobu stal jeho vedoucím.

Společensko-politické změny v republice po listopadu 1989 přivedly Zdeňka Pšenici v roce 1990 do Prahy, kde vznikalo Folklorní sdružení České republiky. Stal se předsedou revizní komise.

V roce 1993 se Zdeněk Pšenica oženil a postupně se stal otcem dvou dcer. O čtyři roky později byl ve svých 34 letech zvolen předsedou Folklorního sdružení České republiky. Této organizaci a folkloru vůbec obětoval všechno, co měl. Jak se později ukázalo, včetně toho nejdražšího, co v té době měl, vlastní rodiny.

Za jeho působení se rozrostl počet souborů v České republice sdružených ve FoS na 412 a bylo pořádáno 65 festivalů. Folklorní sdružení se stalo vydavatelem časopisu Folklor a stalo se uznávaným odborným sdružením ve světě.

Do folklorních souborů se mládež zapojovala i díky tomu, že Zdeněk Pšenica měl hlavní podíl na organizování celostátní česko-slovenské soutěže Zpěváček – Slávik. Byl

také předsedou přípravného výboru Mezinárodního folklorního festivalu Pražský jarmark, členem prezidia projektu Dny tradiční kultury v ČR a dalších. Organizoval naprosto ojedinělý folklorní ples ve Žďáru nad Sázavou a v Praze.

Dokázal se ale také postavit proti záměru úředníků zrušit Vojenský folklorní soubor Ondráš, podílel se na ob-

Zdeněk Pšenica však pomáhal také Českomoravskému slovanskému svazu v pořádání Západoslovanských festivalů a Všeslovanských plesů. Zúčastňoval se osvětových přednášek.

Schopností Zdeňka Pšenici si povšimlo Velvyslanectví Čínské lidové republiky v České republice, angažovalo jej a pověřilo pořádáním čínských prezentačních akcí u nás. Jeho vysoce profesionální přístup k jeho novému poslání nakonec vedl k tomu, že Zdeněk Pšenica byl zvolen předsedou Česko-čínského centra pro spolupráci.

Zdeněk Pšenica po sobě zanechal nesmazatelné dílo. Zprostředkoval významným folklorním uměncům množství dojmů a zážitků. Žel, jeho posledním činem se 25. července stane Mezinárodní sborový koncert a hudební festival v Paláci Žofín v Praze.

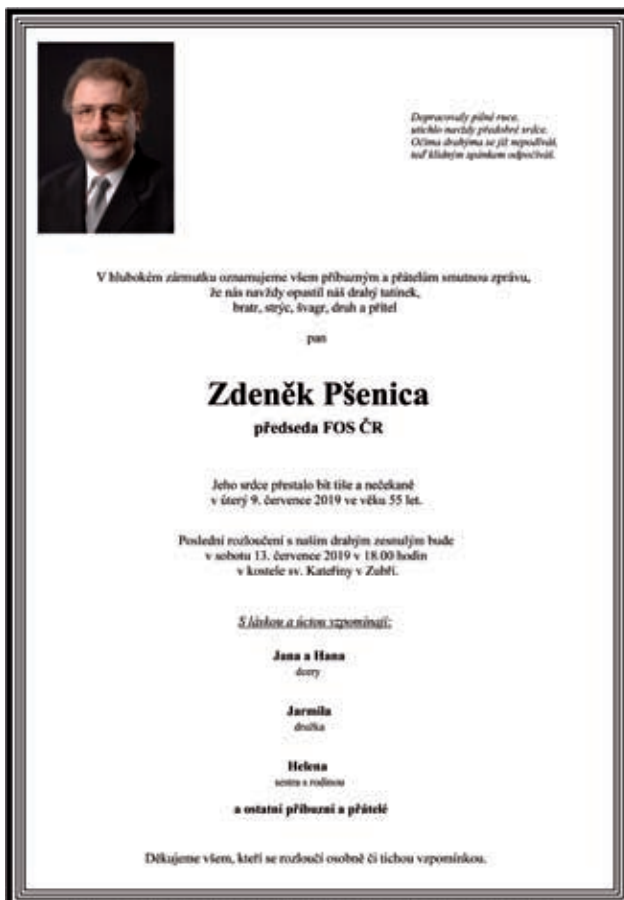
JUDr. Zdeněk Opatřil
předseda Všeslovanského výboru,
z.s.

Zdeněk Pšenica je výrazně zapřítán i do našeho Mezinárodního folklorního festivalu Liptálské slavnosti. Z jeho iniciativy jsme se stali členy světové folklorní asociace I.O.V. a evropské I.G.F. Už před 25 lety postupně zavedl takzvaná „kolečka“, tj. účast zaoceánských souborů na časově navazujících festivalech v ČR. Sjednával festivalům záštity představitelů státních i nestátních orgánů (Parlament ČR, ministerstva, OSA, krajů a dalších). Díky jeho kontaktům „Liptáci“ navštívili například Brazílii, Alžír, Čínu. Není výjimkou, že když hovoříme se zahraničními soubory, tak vzpomínají na naší zemi s obdivem a úctou, na proorganizovanost folklorního hnutí - od dětí až po seniory. Z míst se jim pak vybavují Praha a Liptál.

Pro mě osobně byl Zdeněk víc než kamarád, mohu říci víc než bratr. Zdeněk Pšenica nám chybí a bude chybět! Zachovejme mu tichou vzpomínku, úctu, pokoru a obdiv k jeho práci pro nás.

Čest jeho světlé památce!

Ladislav Michálek

novení zrušeného Brněnského orchestru lidových nástrojů, a tak by bylo možné pokračovat dále.

Tradiční myslivecké odpoledne

Poslední sobotu v červenci jsme pro Vás připravili tradiční myslivecké odpoledne pro děti i dospělé. Počasí se proti jinak krásnému létu pokazilo a začalo pršet. Kvůli tomu, že jsme měli již rozdělaná jídla, se akce zrušit nemohla. Díky rychlé domluvě s panem starostou jsme mohli celou akci přesunout do nově zbudovaných zastřešených prostor kulturního areálu. I díky tomu, a také skvělému jídlu, které připravili naši členové, se celé odpoledne vydařilo. Hudební doprovod nám udělala skupina 1+1, které také patří velké díky.

Letos jsme si pro Vás připravili ještě jednu akci, zaměřenou na milovníky dobrého jídla. Společně s obcí Liptál jsme uskutečnili první ZVĚŘINOVÉ HODY.

5. října 2019 jsme tak pozvali všechny na parkoviště za budovou Obecního úřadu Liptál a do kulturního zařízení. Od 13:00 byla možnost ochutnat klasické speciality jako je **srnčí guláš** či **jelení svíčková**, ale také něco málo z modernější kuchyně, jako jsou **dančí steaky s hranolky** a **pepřovou omáčkou** nebo **zvěřinový burger**. Výtěžek z akce bude použit na nákup krmiva pro zvěř v zimním období. Všem děkujeme za návštěvu!

Přeji Vám všem příjemné podzimní dny strávené v naší krásné krajině. Lidé v dnešní době pořád někam spěchají a na nic nemají čas. Zkuste to všechno občas hodit za hlavu a aspoň na chvíli se projděte v klidu lesem, uvidíte, jak se Vám uleví ☺.

*Tomáš Mrlina
myslivecký hospodář
Foto T. Mrlina, J. Vráblíková*

Léto na severu

Toto léto jsme s naší družinou vyrazili jako každý rok za našimi přáteli na Slovensko do archeoparku Liptovia na festival raného středověku Utgard. Víkendový festival byl opět skvěle zorganizován. V poli se potkalo až na 400 bojujících, celkový počet účastníků se vyšplhal téměř k 1000 a slunce peklo jak mohlo. Stejně jako loni naše družina hájila stranu nájezdníků a v nesukutečném horku a potu jsme tentokrát vybojovali aspoň jedno malé vítězství. Načerpali jsme inspiraci ze vznikajícího archeoparku, poznali nové přátele a užili si víkend pod vrcholky Tater, které se tyčily na obzoru.

Největším cílem tohoto léta pro nás bylo otevření osady pro veřejnost. Vybrali jsme si datum 17. 8. 2019 a začátkem jara tedy začal náš závod s časem. Ač se to nezdá tak přípravy na konečné otevření s sebou nesly hodiny a hodiny práce. Krom zahrady, ohniště a dětského živého domečku jsme měli jen hromadu materiálu a pár oddaných a šikovných rukou. Cílem bylo postavit vstupní bránu, dodělat palisády, vyřezat sochu, připravit obětiště, osadit a namalovat runový kámen a postavit náš první dům. V červenci se naše práce rozjela na maximální obrátky. Každý den a víkend jsme ustavičně škrábali kůru ze stromů, řezali dřevo a plánovali co kde a jak bude stát. Největší nápor nastal posledních 14 dní před otevřením, v té době stály pouze sloupy naší vstupní brány.

Nakonec se nám s vypětím všech sil podařilo dodělat základ osady, vše zorganizovat a osadu otevřít.

Na naše pozvání dorazili i přátelé z různých skupin z republiky. Opět jsme se mohli potkat a strávit čas s doc. Janem Pavelkou ze Slezské Univerzity v Opavě, Tomášem Vlčkem

ze skupiny Tizon, již poněkoličké nás navštívila kovářská dílna Arrigos z Chebu, vůbec poprvé nás navštívili členové ze skupiny Fexti z Pardubic v čele se svým jarlem Danem, se kterým jsem měl tu čest se plavit na snekarru na loňské plavbě, Veleслава (karetky a jiné ruční práce) se svojí rodinou z Českého Brodu, členové skupiny Aldegjuborg

z Poličky, naši přátelé Lukáš a Anna z kmenového svazu Styry, kteří působí v Mikulčicích, Veronika Dlouhá u Prahy, jež přivezla ukázat přírodní barvení látek a jako překvapení pro nás Dalibor Grimm s rodinou - Kapitán lodi z Floty Jarmeryka. Všichni tito hosté přijeli se svými řemesly, nebo uměním boje. Pomohli nám tak dokreslit kulisy osady, která na víkend opravdu ožila. Předváděli jsme řemesla od kování, odlévání, řezbářství, práce s kostmi, kůží, po textilní techniky, či barvení přírodninami. Setkání mnozí z nás využili k výměně zkušeností, získání cenných rad anebo jen pohodovému relaxu v příjemné společnosti. Po uzavření osady pro návštěvníky, kdy jsme zůstali pouze my kostýmovaní, vyniklo kouzlo středověku a my si užili zasloužený odpočinek po nabitém dni. Usedli jsme v kruhu přátel k ohni a kromě dobrého jídla a pití samozřejmě nechyběly historiky a příběhy z našich dobrodružství. Ráno se potvrdilo, že čas neúprosně uhání a Údolí vlků je za námi. Loučili jsme se plni dojmů s novými i starými přáteli. Překonali jsme další pomyslnou metu, zkusili si, že organizace akce pod širým nebem v létě, kdy je všude tolik jiných zajímavých a zaběhnutých akcí, není žádný med, ale na konec vše dobře dopadlo a my jsme spokojení. A hlavně nás těší, že spokojení byli i návštěvníci a naši hosté.

V neposlední řadě bychom touhle cestou chtěli ještě jednou poděkovat všem, kteří nám pomohli s přípravami Údolí vlků II a našim sponzorům, jimiž byli:

- **Firma Mave s.r.o.** v zastoupení p. Vrlou, díky jehož finančnímu daru jsme celou akci mohli vůbec uskutečnit
- **Firma Prodag Zlín** v zastoupení p. Opavským a p. Sylvií Hluchou, díky jimž máme osadu kde stavět
- **Firma Walfer s.r.o.** v zastoupení p. Hrbáčkem, který daroval barvy na runový kámen a dětský koutek

- **Firma EL-Toro s.r.o.** v zastoupení P. Vaculíkem, který daroval runový kámen

- A samozřejmě pan **starosta Milan Daňa a FK Liptál**, za veškerou podporu a pomoc při realizaci akce.

Poděkování si zaslouží i naši přátelé, kteří nám pomohli s přípravami:

děkujeme **Ivě Futákové** za úžasnou projížďku na fjordských koních. A **panu Valeriánovi** z projektu SAR (Search and Rescue), který dohlížel na celou akci jako zdravotník. Za realizaci přesné malby podle nálezu na runovém kameni vděčíme umělci a malíři **Petru Tomašíkovi**, za pomoc se sochou Thora **p. Stanislavu Migdalovi**, za návrh plakátů jako vždy **Katce Navrátilové**. Děkujeme i **Janči Vráblíkové**, že nás přišla zvěčnit svým fotoaparátem. A velký dík patří i **paní Juráskové** z Restaurace Salis za to, že připravila bohaté občerstvení pro účinkující i do stánku.

Víkend to pro nás byl neskutečný. A na zážitky bohatý. I naši hosté byli nadšení z kouzelného prostředí a projevili přání zase příště přijet. Doufáme, že nás všichni poctíte i za rok na Údolí vlků III a doufáme, že se sejdeme ještě ve větším počtu než letos.

Hned další víkend jsme se opět stali součástí Liptálských Slavností. Tento rok jsme však využili domácího prostředí a místo před zámek jsme pro veřejnost opět otevřeli bránu Úlfdaly. Naše pozvání tentokrát přijala skupina Othala, se kterou jsme se již několikrát potkali a byli jsme hosty na jejich akci v Tovačově. Připraven byl program malých souborů, dobového života, vaření a řemesel. I členové Othaly vynikají zručností. Arana přivezla mačkanou keramiku a Björn zase ve výrobu kroužkových šperků a doplňků, Sandy předváděla šití a různé textilní techniky. V rámci 50.tého výročí LS byl zajištěn dovoz na osadu traktorem s vyhlídkovým vagonem a koňskými povozy.

Zavítali k nám tak nejen návštěvníci slavností, ale i soubory. Milou a nečekanou návštěvou nás poctil v sobotu odpoledne i pan předseda Poslanecké sněmovny PCR, pan Radek Vondráček se svojí paní. Bylo to velice příjemné setkání a jsme rádi, že se jim u nás líbilo.

A hlavně děkujeme i Vám všem, kteří jste nás přišli navštívit.

Sezóna akcí pro nás už skončila, i brány osady zůstanou zavřené až do další akce pro veřejnost. Nás ještě čeká dodělání brány a domu, úprava terénu a zazimování osady. S příchodem zimy se opět přesuneme k opravám a výrobě nových doplňků ke kostýmům, výrobě zbraní, zbrojí a rozšiřování našich znalostí. A pomalu začneme s organizací druhého ročníku Dnu středověkých řemesel, který připomínám již teď a který se uskuteční 29. 2. 2018 v KZ Liptál.

V závěru bych se ještě rád vrátil k organizaci, ke které patří pan Valerián, který nám dělal zdravotnický dozor. Určitě si zaslouží propagaci za svoji záslužnou práci. Czech SAR Team je nezávislým spolkem typu SAR (Search and Rescue), jehož hlavní činností je **pátrání po osobách**, ať už pohřešovaných, nebo ztracených **na území celé České republiky** za pomoci čtyřkolek a další techniky, kterou má k dispozi-

ci. Spolek dále také podporuje složky Integrovaného záchranného systému při mimořádných událostech typu povodní, lesních požárů a dalších. Díky jejich technice jsou schopni transportovat osoby v ohrožení (zraněné a život ohrožující stavy) z **těžko přístupného terénu** a zkrátit tak čas, za který si osobu převezme záchranná služba, která ji poté dále převezme do nemocnice nebo na jiné určené zdravotnické pracoviště. V případech potřeby jsou jejich záchranáři proškoleni v poskytování neodkladné první pomoci přímo na místě nálezů hledané osoby. V současné době mají také možnost povolat psůvody se speci-

álně cvičenými psy pro nalezení osoby v pátrání. Výjezd týmu k události je do 60 minut od nahlášení, pokud již není tým u jiného zásahu. Dále mají v týmu školené zdravotníky a záchranáře, kteří jsou schopni poskytovat zdravotnický dozor a také kurz první pomoci. Je také možné zajistit, aby se pátrání z jejich řad zúčastnil i soukromý detektiv s letitou praxí. **Povolat je může** ať už jakákoliv složka IZS – policie ČR, hasiči, tak i příbuzní hledané osoby. Více se můžete dozvědět na jejich stránkách www.sarteam.cz a nebo FB Czech SAR Team.

Halfdan Ulfr – jarl Jagari

Napsali o Jagari

Osada Vikingů se nachází ve vesnici Liptál. Za jejím vznikem stojí historický nadšenec Martin Dorotík.

Vstup do osady umožňuje mohutná dřevěná brána s vyvýšeným a zastřešeným ochozem, na kterou po obou stranách navazuje pevná palisáda. Průčelí brány zdobí umně vyřezaný znak, který je společným dílem Jakuba Vaniše, jež jej navrhl a řezbářky Šárky Staňkové.

V Údolí vlků u Liptálu ožívají prastaré severské legendy

Z osady se ozývá rytmické bušení kladiva o kovadlinu, hned vedle šikovný řezbář vydlabává misky a další předměty denní potřeby. Za dřevěným stolem jen o pár kroků dál zručný řemeslník vyrábí boty z kůže.

Na louce bezstarostně pobíhají děti. A vše přísným, ale přátelským pohledem sledují bojovníci vyzbrojení kopími, štíty a nebezpečně vyhlížejícími dlouhými sekerami.

Náhodný příchozí se musí ptát, kam že to dorazil. Ozřejmí to rozměrný

ukazatel vedle vstupní brány: vítejte v Úlfaldy neboli v Údolí vlků.

Inspirace u Vikingů

Osadu ve vesnici Liptál nedaleko Vsetína založili členové valašské historické skupiny Jagāri. Skupiny, jejímž členům učaroval raný středověk, konkrétně 9. až 10. století. Ještě konkrétněji pak Vikingové.

„Naše skupina vznikla na začátku roku 2017 po předchozích zkušenostech z jiných skupin historického šermu, přírodně Larpu (Larp – z anglického Live action role play – druh hry, v níž lidé hereckým způsobem ztvárňují určité postavy z různých historických období, využívají přitom historických kostýmů, vytváří fiktivní svět – pozn. redakce) či dřeváren (dřevárny – hry v přírodě, při kterých hráči oblečení do fantasy či historických kostýmů bojují mezi sebou replikami zbraní – pozn. redakce). Z jedné takové skupiny jsme se rozhodli s manželkou odejít a založit si vlastní,“ říká Martin Dorotík z Liptálu. Ve skupině Jagāri mu náleží titul jarl (náčelník) a užívá jméno Halfdan Ulfr.

Od jiných skupin historického šermu se chtěli členové Jagāri odlišit právě vlastní základnou či osadou. „Většina skupin u nás toto neřeší. Osada zároveň skupinu stmelí dohromady. Proto jsme požádali Obec Liptál i místní a hledali volné pozemky,“ popisuje Martin Dorotík. Vloni na jaře se sen splnil, když potřebné místo nabídla místní společnost Prodag.

Se vznikem osady se začaly naplňovat i další záměry skupiny. „Sdružujeme pod sebou i místní řemeslníky, nabízíme jim možnost nahlédnout trochu do historie a zároveň nabízet a prodávat svoje výrobky. Tím obohacují i naši skupinu. U nás funguje navzájem směnný obchod, řadu věcí si vyrábíme sami,“ líčí jarl skupiny Jagāri.

Týká se to například kostýmů. U nich členové skupiny vychází ze stříhů daných konkrétními archeologickými nálezy. „Látky si nakupujeme a poté kostýmy sami ručně šijeme. Nepouštíme se jen do šperků, pokud pominu klasické kostěné přívěšky. Odlévané bronzové či stříbrné šperky kupujeme od lidí, kteří v tom mají praxi. Jde o věrné kopie přívěšků nalezených v daných lokalitách a hrobech,“ popisuje Martin Dorotík. Ze zbraní jsou vlastní výroby například kopí. Meče a takzvané danaxy – dlouhé obouřční dánské sekery – většinou skupina nakupuje od kovářů.

Na začátku byly severské ságy

A proč si skupina zvolila právě **život** Vikingů v 9. a 10. století. Martin Dorotík přiznává, že tomuto období propadl při čtení severských ság. „Ze všech historických období je mně osobě

doba Vikingů či Normanů pocitově **nejbližší**,“ netají. Odrazilo se to i v názvu osady a v tom, co ji symbolizuje. Název Úlfaldy, v překladu Údolí vlků, pochází z Písně o Völundovi ze staroseverské Eddy – sbírky severských básní, písní

a mýtů. „Patronem naší osady je pak severský bůh Ull. Byl to výborný lovec, jezdec na lyžích, patron přátelství a osobních soubojů,“ doplňuje Martin Dorotík.

V současné době čítá skupina Jagāri osm dospělých a čtyři děti. K nejdůležitějším z budoucích plánů patří další rozvoj osady Úlfaldy – dokončení ohrazení a zbudování dalších dobových staveb. To vše je samozřejmě časově i finančně náročné a stále je to „jen“ koníček, který je třeba sladit i s pracovním životem.

Družina Jagāri také jezdí po akcích v České republice i zahraničí. Například na největší raně středověký evropský festival Wolin na sever Polska. „Úžasná akce zvaná Utgard bývá také na Slovensku v obci Partizánska Lubča, kde je archeoskanzen. Na Moravě máme Mikulčice, kde je Velkomoravský komplex a kde se také pořádají akce a pak samozřejmě archeoskanzen Modrá blízko Velehradu,“ vyjmenovává Martin Dorotík.

22.8.2019

Autor: Michal Burda

Zdroj: https://valassky.denik.cz/zpravy_region/v-udoli-vlku-u-liptalu-ozivaji-prastare-severske-legendy

Foto Jana Vráblíková ml.

Zlatý dárce krve

Vážený pane starosto,

dovolte mi Vám oznámit, že máte ve své obci úžasného občana, který daruje bezpříspěvkově krev.

Je to pan Jiří Mikuš, bytem Liptál - Lopuník.

Oblastní spolek Českého červeného kříže Vsetín jej ocenil **zlatou plaketou za 40 odběrů a tímto se stal zlatým dárce.**

Velmi si vašeho občana vážíme a věříme, že najdete příležitost, jak mu poděkovat.

S pozdravem a přáním všeho dobrého

*Bc. Lenka Vítková,
ředitelka Oblastního spolku Českého
červeného kříže Vsetín,
www.cervenykrizvsetin.eu
září 2019*

Jménem Obce Liptál a zajisté i jménem spoluobčanů děkujeme panu Jiřímu Mikušovi za tak záslužnou činnost a dosažený úspěch. Přejeme mu hodně zdraví a dalších úspěchů a spokojenosti v osobním, pracovním i rodinném životě.

Děkujeme zároveň všem našim spoluobčanům, kteří nezištně darují krev pro využití anonymními příjemci. Snad i nadále budete vzorem pro více a více nových dárců. (jv)

Futák úspěšný v zahraničí

Do Vídně vyrazili reprezentanti valašského Kyokushin Spartakus Vsetín na otevřené mistrovství Rakouska. **Filip Futák (Liptál) získal druhé místo v kategorii žáků 10 – 11 let.**

Další představitelé vsetínského oddílu vybojovali jednu zlatou medaili v mužích nad 90 kg a dvě bronzové v kategoriích do 70 kg a masters do 70 kg. (dš)

Zdroj: Jalovec, č. 27, 2.7.2019

Za Obecní úřad Liptál Filipovi velmi blahopřejeme a přejeme hodně takových a ještě lepších úspěchů! (jv)

Napsali nám

Vartovna english summer camp 2

1.-5. července 2019 se na statku Vartovna konal už druhý anglický tábor. Účastnily se ho děti od 10 do 15 let. Na pět dní jsme se stali průzkumníky, kteří měli zachránit lidstvo. Naším úkolem bylo postavit kamna, na kterých jsme si pak uvařili oběd nebo přístřešek, do kterého jsme se všichni schovali. V úterý jsme šli na Všemínu a večer byla stezka odvahy. Každý den jsme se setkali v 8 hod. u altánku pod Vartovnou a pak vyšli kopec ke statku. Po cestě jsme hráli hry a většina z nás se snažila mluvit anglicky. Každý den jsme se naučili 1 písničku, kterou jsme na konci tábora zazpívali našim rodičům. Moc se nám to všem líbilo a doufáme, že vedoucí usprádat příští rok English Summer Camp 3.

Anna Přímalová

Sraz po 60 letech

Do Liptálu jsme se vždy rádi vraceli a vždy se budeme vracet.

28. června 2019, v den, kdy si žáci základní školy odnášeli vysvědčení, a žáci 9. třídy to poslední, jsme se my - bývalí žáci zdejší školy, sešli na srazu po 60 letech.

V Hospodě U Klesků, kolem které jsme někteří 8 let, někteří 3 roky, chodili do školy, jsme se sešli, abychom oprášili vzpomínky, které jsou už za-

kryté závojem šedesátiletého času.

Vzpomínek je mnoho. Vzpomínali jsme na naše spolužáky, kteří už za námi nikdy neprijdou, na ty, kterým nedovolí zdraví, aby přijeli, ale hlavně jsme vzpomínali na naše vyučující, kteří se snažili vychovat z nás slušné občany.

Zda se jim to podařilo, mohl posoudit jen jediný – pan učitel Miroslav Hajdík, kterému moc ještě jednou děkujeme, že za námi na chvíli přijel a milými slovy

nás potěšil. Přejeme mu pevné zdraví, abychom jej mohli i na příštím srazu opět přivítat.

Také chceme poděkovat rodině Kleskových za příjemné prostředí i pohostění, které nám připravili.

Ke společnému vzpomínání se nás sešlo 19.

Scházíme se pravidelně po 5 letech, někdy i častěji a vždy se rádi vidíme.

Letos odcházelo z 9. třídy 15 žáků. Všem jim přeji, aby se se stejným nadšením i oni po 60 letech sešli.

*Za všechny účastníky srazu –
Jana Lánská, roz. Daňová*

Pozdrav z Vinařic u Kladna

Vážení,

touto cestou Vás co nejsrdečněji zdravím a děkuji za obecní zpravodaj a překrásné pohledy, jakožto vzpomínky na moje dětství v 6 letech. Velkou část obce Liptál poznávám, jak směr Lhota, tak také velký kopec na Všeminu, kde jsme jako děcka řádili na kárách, které jsme si sestrojili z dětských protektorátních kočárků.

Ve Lhotě byl mlýn, kde v sousedství bydlela paní vychovatelka Golářová. Tenkrát jsme v zámku, jako pomocná škola zvláštní měli svoji školu, kde ve dvoře tenkrát byly dílny zemědělského družstva.

Vedle zámku byla hasičská zbrojnice, která je tam asi dodnes. Samoobsluha – obchod stojí na svém místě, vedle

bydlela paní vychovatelka Vaculíková, která měla dvě děti.

Jak dál vzpomínám, pak bylo řeznictví, tělocvična, MNV, holičství, pošta, pomník – socha T. G. Masaryka, a za rohem obecní kino. Kousek od kina byla hospoda U Klesků a vedle bydlela paní vychovatelka Srněnská, kde jsme chodili, když stavěla barák, naproti katolického kostela. Pak nastoupil nový ředitel, pan Chrástský, se kterým jsme chodili, když stavěl na pasekách chatu pod lesem, za potůčkem. Chodili jsme i k panu Chudějovi, který hrával na dudy. Pod MNV v Liptále jsme po sobotách a nedělích chodili na brigády betonovat koupaliště pod lesem za kravínem, směrem na Syrákov. Víím aj to, že tam byla nad hřištěm pila na zpracování dřeva z lípy, ze kterého se tenkrát, pod hřištěm, vyráběly dřevěné hračky.

Bylo to nádherné a krásné mládí, které bych si já přál, aby se mi znova zopakovalo. Tímto mně navždy zůstanou krásné vzpomínky, na to mé nezapomenutelné mládí. Dnes už se dožívám 60 roků.

Před 18 roky mně navždy opustil můj bratr Metoděj Čižmár z Frýdku Místku. Beru to sportovně, neboť víím, že čas rány zahojí a život jde dál. Ale zůstal jsem už sám, už nemám nikoho bližního, kdo by mně v nouzi pomohl.

Přeji celému kolektivu obecního úřadu i ostatním občanům v Liptále více lásky v osobním životě, při pracovní činnosti, Božího požehnání a hlavně zdravíčko.

S pozdravem a úctou kdysi žák
Zvláštní školy internátní v Liptále

*Dušan Čižmár
Vinařice u Kladna
Srpen 2019*

Folklor a stromy, které ohromí každého. To je valašská obec Liptál na březích Rokytenky

V údolí, kde se Vizovická vrchovina potkává s Hostýnsko-vsetínskou hornatinou, teče potok Rokytenka. Na jeho březích, přibližně devět kilometrů od města Vsetín, se před mnoha staletími usadili lidé a založili osadu. Dnes je to obec Liptál.

Jak přesně se osídlování odehrávalo, to se můžeme jenom domnívat, ale historikové mají k dispozici dokument z roku 1361, který považují za první písemnou zmínku o obci. Pozdější období Liptálu dnes připomíná tamní zámek. Kdy přesně byl postavený, to znalci nevědí. Podle nich to mohlo být koncem 17. století. Původně barokní sídlo vyrostlo na místě někdejšího fojtství. Zámek měl několik majitelů a každý si ho nějak upravil a podle svých potřeb přebudoval, až se z něho postupem času vyloupil krásný dvoukřídlý empírový zámek s mansardovou střechou.

Patřil k němu i rozlehlý park plný vzácných dřevin. Po druhé světové válce šlechtickou rezidenci potkal stejný osud jako jiná panská obydlí. Byla zkonfiskována. Dvůr i velkou část parku zabralo vznikající JZD. Zámek byl dokonce vyhlášen i národní kulturní památkou, ale zůstal už zavřený. V centru obce je to i dnes stále nepřehlédnutelná budova, i když na první pohled je vidět, že čas pracuje proti ní.

Zato stromy, které z původního parku ještě zůstaly, ohromí každého. Dorostly do obrovských rozměrů a tři z nich díky své jedinečnosti patří mezi chráněné památné stromy. Třeba jilm habrolistý, ten má výšku 22 m a obvod kmene

556 cm nebo buk lesní červenolistý je 20 m vysoký a 357 cm široký. Rostou před zámkem.

Nedaleko budovy v jiné části zámeckého parku je amfiteátr, nebo jak místní říkají kulturní areál. Koná se v něm mimo jiné i proslulý mezinárodní folklorní festival Liptálské slavnosti. Tradice vznikla v 70. letech minulého století při odhalování busty významného rodáka, malíře a spisovatele Jana Kobzáně.

V Liptálu mají taky Strom života. Stojí před radnicí a je ze stoleté lípy, která byla pokácena, stejně jako několik dalších stejně starých dřevin, kvůli rekonstrukci silnice. Řezbář z Valašských Klobouk Zdeněk Matyáš vytvořil z kmene plastiku se sedmnácti reliéfy

výjevů ze života Valachů a přikryl je dřevěným kloboukem. Na mimořádném díle pracoval tři roky. Dokončil v roce 90. výročí vzniku samostatného Československa.

26. srpen 2019

Věra Hotařová

Zdroj: <https://zlin.rozhlas.cz/folklor-a-stromy-ktere-ohromi-kazdeho-je-valasska-obec-liptal-na-brezich-8043285>

V uvedeném zdroji a na webu obce můžete nalézt celý článek i s videem

Foto Jana Vráblíková

Díky vám, liptálané...

Když jsem před rokem, krátce po skončení devětačtyřicátých Liptálských slavností psal o tom, že tato národopisná akce, jedna z největších a nejstarších svého druhu ve valašském regionu, dosáhla podle mého názoru svého organizačního i programového vrcholu, netušil jsem, jak hluboce se mýlím.

Vzhledem k mému věku však to své loňské tvrzení na mladistvou nerozvážnost svést nemohu. A tak se alespoň touto cestou týmu organizátorů a všem, kteří se kolem Liptálských slavností točí, omlouvám. Jubilejní Liptálky totiž svou organizací i programem předčily všechno, co se až doposud vrcholem zdálo být.

Je až neuvěřitelné, že lidé v co do počtu obyvatel malé vesnici dokáží zajistit a uspořádat tak velkou akci s v podstatě celosvětovým významem. Vždyť o Liptálských slavnostech vědí ve všech trvale obydlených kontinentech planety Země, respektive ve dvaapadesáti zemích světa.

Jaký to kontrast s tím, jak jsou národopisné slavnosti a další často rádobý kulturní akce organizovány v nejednom městě s mnohem většími možnostmi a podobně. A nemusíme se dívat od Liptálu zrovna moc daleko. Stačí doslova kousíček, za humna a ocitneme se nejenom v tomto směru jakoby v jiném světě.

Pořadatelé jubilejního padesátého ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Liptálské slavnosti 2019 opět dokázali, že k uspořádání tak rozsáhlé kulturně společenské události nepotřebují sáhodlouhé logistické dokumenty projednávané a schvalované bůhví kým a čím, včetně různých stranických sekretariátů. Že stačí, když sa ogaři a cěrky z Liptála sejdú, řeknú si jednoducho co a jak a... A jde se do akce!

Ogarom a cěrám kolem Andrei Čalové, Miroslavy Jakubové, Ladislava Michálka a dalších, a vlastně většiny lidí z celé dědiny pod Syrakovem stačí srdce, láska a upřímný vztah k tomu, co

dělají. Jak jednoduché. Výsledkem pak je to, a není se co divit, že oslavit abrahámoviny přijedou do Městečka soubory z Velikonočního ostrova, Taiwanu, Kostariky, Francie a dalších zemí, aby navázaly na stopy, jež v Liptále už zanechaly například folkloristé z Nového Zélandu, Macaa, Chile, Indie, Egypta, Mexika, USA, Kanady, Indonésie...

Folklornímu spolku Lipta Liptál, Obecnímu úřadu Liptál a jejich partnerům a příznivcům patří nekonečný

děk, bezmezná uznání a ta nejhlubší poklona. Za to, že dokáží propagovat tu svou vesničku, ale i to naše nádherné Valašsko, jeho jedinečný, krásný a svěrázný folklor, nevšední valašské tradice, které díky nim, Liptálanům, zná, nebo s nimiž byla alespoň obeznámena, už čtvrtina zemí světa.

1. září 2019

Text a foto Dušan Póč

Zdroj: <https://dusanpoc.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=726335>

17. listopadu nás čeká výročí 30 let svobody

Československo se v listopadu 1989 zbavilo totalitního režimu a vrátilo se mezi svobodné demokratické země. Komunistická strana vládla v zemi od únorového puče v roce 1948. Vedoucí úlohu ve společnosti si pojistila i v Ústavě. K pádu totalitního režimu vedla neudržitelná hospodářská situace v zemi a změny v tehdejší Sovětském svazu, který přestal řídit své satelity.

Revoluční rok začal již 10. prosince 1988. Jakoby symbolicky v Den lidských práv na povolené demonstraci na Škroupově náměstí v Praze promluvil Václav Havel.

O měsíc později ale režim předvedl svou moc. Obušky, vodními děly a slzným plynem potlačil sérii demonstrací k dvacátému výročí upálení Jana Palacha. Takzvaný Palachův týden byl nejsilnějším projevem odporu proti komunistickému režimu od konce 60. let.

Na konci června petice Několik vět, vypracovaná Chartou 77, požadovala propuštění politických vězňů, svobodnou činnost sdělovacích prostředků a nezávislých iniciativ. Podepsala ji řada známých osobností, například zpěvačka Hana Zagorová, což jí šéf komunistů Miloš Jakeš nezapomněl.

„No tak, řekněme, paní Zagorová. Je to milá holka, všechno. Ale ona už tři roky po sobě bere 600 tisíc každý rok. A další! Složitý záležitost jsou to. A proto je tak důležitá ta podpora zespodu. Aby my jsme mohli říct: ‚Ne, my si to přejeme. Lid to žádá! My s nimi souhlasíme, s tím lidem. My plníme

jeho vůli! A ne prostě abysme tam byli sami, jako kůl v plotě, neměli jediného slova podpory pro to, co se děje, a oni nás mohli vlastně proti tomu lidu postavit.“

Legendární proslov na Červeném Hrádku předznamenal pád komunistického režimu.

Jeho rozvrat odstartoval brutální zásah bezpečnostních sil proti studentům 17. listopadu na Národní třídě v Praze. Potlačení demonstrace vyburcovalo společnost. Vzniklo Občanské fórum v čele s Václavem Havlem a statisíce lidí na Václavském náměstí v Praze i v dalších městech volaly po změně.

Situace se KSČ vymkla z rukou. Když ztratila podporu dělníků, na které se vždy odvolávala, bylo rozhodnuto. Miloš Jakeš odstoupil. Předseda vlády Ladislav Adamec si 26. listopadu podal ruku s Václavem Havlem.

Vláda vyjednávala s opozicí. Kabinet národního porozumění se podařilo vytvořit až na druhý pokus. Poprvé od února 1948 v něm komunisté neměli

většinu. Prezident Gustáv Husák vládu jmenoval 10. prosince a rezignoval. 29. prosince poslanci Federálního shromáždění zvolili prezidentem Václava Havla.

Až v této chvíli mnozí uvěřili tomu, že komunistický režim skutečně padl.

Jaroslav Skalický

Zdroj: <https://www.irozhlaz.cz>

Foto Valašský deník - Revoluční nálada ve Vsetíně. Na jedné z fotografií Eliška Balzerová, Jarmila

Občané z Háje jedou k prvním demokratickým volbám v roce 1990.

Obecní zastupitelstvo ve volebním období 1990–94.

První veřejná schůze Občanského fóra 5. ledna 1990 v sále U Klesků.

Z volejbalu

KVN Liptál Vás srdečně zve na 16. ročník

MIKULÁŠSKÉHO VOLEJBALOVÉHO TURNAJE

smíšených družstev, který se uskuteční 14.12.2019
v ZŠ Liptál od 8:00 hodin

Bohaté občerstvení jako vždy zajištěno!
Na skvělé sportovní výkony se těší a tímto Vás srdečně zvou
všichni členové KVN Liptál.

Přijďte zafandit a podpořit liptálské družstvo.
Děkujeme!

Kontakt: Hana Hnilicová ,tel.: 604 253 187

JÓGA v Liptále

Milí přátelé od jógy,

od září už opět jógujeme v klubovně Obecního úřadu Liptál,
I. patro.

Pondělky s Relaxační jógou, kde je kladen důraz především na bolesti zad, všech velkých kloubů se zaměřením na hluboký stabilizační systém.

Čtvrtky s Hravou jógou - středně náročná praxe, kde se prolíná síla, dynamika, jemnost i odpočinek.
Vždy od 17:15 do 18:30 hodin.

Lída Zajícová

Jóga v Liptále

Pondělí 17.15 - 18.30

Relaxační jóga, je kladen důraz především na prevenci bolesti zad, všech velkých kloubů se zaměřením na harmonizaci hlubokého stabilizačního systému.

Čtvrtek 17.15 - 18.30

Jóga pro radost je středně náročná jógová praxe založená na prolínání úseků síly a dynamiky, na druhou stranu úseků jemnosti a odpočinku.

V klubovně obecního úřadu

Cena 100 Kč

S sebou si vezměte pohodlné oblečení,
podložku a popřípadě deku k relaxaci.

Více informací: Ludmila Zajícová
tel. 725386371, li.lida@seznam.cz
www.jogaslidou.cz

Z FOTBALU - Hodnocení fotbalové sezóny

Pro fotbalové fanoušky a nejen pro ně zde zveřejňujeme tabulky rozlosování zápasů, i když některá utkání již byla odehrána. Poslouží nám pro archivaci a třeba také jako podnětný námět pro využití volného času dětí i mládeže pro další kola.

Všichni zájemci o fotbalovou hru jsou vítáni!

Rozlosování MUŽI – podzim 2019					
kolo	den	datum	kde	soupeř	výkop
1	neděle	11.8.	venku	Huslenky	16:30
2	neděle	18.8.	doma	Horní Bečva	16:30
3	neděle	25.8.	venku	Zubří	16:30
4	neděle	1.9.	doma	Nový Hrozenkov	16:00
5	sobota	7.9.	venku	Střítež	16:00
6	neděle	15.9.	doma	Ústí	16:00
7	neděle	22.9.	venku	Valašská Bystřice	15:30
8	neděle	29.9.	doma	Jablůnka	15:30
9	neděle	6.10.	venku	Branky	15:00
10	neděle	13.10.	doma	Zašová	15:00
11	sobota	19.10.	venku	Hutisko	14:30
12	neděle	27.10.	doma	Lhota	14:00
13	neděle	3.11.	doma	Hošťálková	13:30

Rozlosování starší příprava – podzim 2019					
kolo	den	datum	kde	soupeř	výkop
1	po	26.8.	venku	Kateřinice	17:00
2	pá	30.8.	doma	Ústí „A“	17:00
3	so	7.9.	venku	Ústí „B“	10:00
4	pá	13.9.	doma	Jablůnka	17:00
5	po	23.9.	venku	Leskovec	17:00
6	so	28.9.	venku	Ratiboř	10:00
7	ne	6.10.	doma	Vsetín	10:00
8	ne	13.10.	doma	Leskovec	10:00
9	ne	20.10.	doma	Ratiboř	10:00
10	so	26.10.	venku	Vsetín (na umělce)	10:00

Rozlosování MLADŠÍ PŘÍPRAVKA - podzim 2019						
kolo	den	datum	kde	hřiště	soupeř	výkop
1	ne	1.9.	doma	Liptál	Ústí, Kateřinice, Hošťálková	10:00
2	so	7.9.	venku	Vsetín	Liptál, Ústí, Hošťálková	10:00
3	ne	15.9.	venku	Valašská Polanka B	Valašská Polanka A, Ústí, Liptál	10:00
4	ne	22.9.	venku	Ústí	Valašská Polanka B, Halenkov, Liptál	10:00
5	ne	29.9.	doma	Liptál	Valašské Meziříčí A, Valašské Meziříčí B, Juřinka	10:00
6	so	5.10.	venku	Jarcová	Ústí, Liptál, Jarcová B	10:00
7	so	12.10.	venku	Halenkov	Bratřejov, Valašská Polanka A, Valašská Polanka B, Liptál	10:00
8	ne	20.10.	venku	Valašská Polanka B	Valašská Polanka A, Bratřejov, Liptál, Kateřinice	10:00

Fotbalový tábor přípravky FK Liptál

V měsíci červenci jsme pro naše malé fotbalisty připravili již druhý ročník fotbalového tábora. Jednalo se o tří-denní pobyt na našem hřišti s nocováním v klubovně. Abychom tábor dětem co nejvíce zpestřili, proložili jsme fotbalové činnosti různými výlety či hrami. První den jsme po převzetí dětí od rodičů vyrazili do známého lyžařského střediska Bílá, kde jsme vyjeli lanovkou na kopec a cestou dolů prošli „Pašeráckou stezkou“ zpět k dolní stanici lanovky. Během putování stezkou děti plnily různé úkoly a dozvěděly se také něco nového o zbojnicích z Beskyd. Po obědě se pak naši malí fotbalisté vyřádili v blízkém dětském zábavním parku, jehož součástí byl i lanový park a vodní svět. Jelikož bylo velmi teplé počasí, po návratu na fotbalové hřiště si děti vystříhly vodní bitvu s pistolemi a balónky a následně krátký fotbalík. Druhý den jsme společně vyrazili na další, tentokrát peší výlet na nedalekou Rovnou. Tento výlet byl nazván „Cesta za pokladem“, kdy děti během výšlapu odpovídaly na různé

otázky a sbíraly indicie k nalezení zakopaného pokladu. Po občerstvení jsme si na legendární Rovné zahráli fotbal a šlo se zpět na hřiště. Zde opět proběhla oblíbená vodní bitva a následně turnaj nazvaný „Mistrovství světa dvo-

jit ve fotbale“. Během celého turnaje panovala výborná divácká kulisa a byly vidět krásné fotbalové akce, tak jak to vidáme ve fotbale dospělých. Poslední den jsme dětem připravili dopoledne fotbalový trénink ke zlepšení jejich fot-

balového umu a po slavnostním obědě v restauraci Salis měl následovat tolik dětmi očekávaný zápas proti rodičům. Bohužel nám tentokrát počasí vůbec nepřálo a tak jsme jej odložili na další den, kdy meteorologové předpovídali lepší počasí. To se nakonec vyplnilo a děti si konečně mohly změřit síly se svými rodiči. Po krásném zápase, který se hrál na celé hřiště, si naši malí fotbalisti mohli naplno užít vítězný pokřik, když nakonec zvítězili 6:4. Po zápase proběhlo přátelské posezení s rodiči a dětmi při závěrečném grilování. Dle ohlasů se naši fotbalové drobtině tábor líbil a to je pro nás ta nejlepší odměna.

*trenéři fotbalové přípravy
Fotbalový klub Liptál*

Fotbalový klub Liptál Vás zve na tradiční
ŠTĚPÁNSKOU ZÁBAVU,
která proběhne v úterý 26.12.2019 od 20 hodin
v Kulturním zařízení Liptál.

K tanci i poslechu hraje BRIXEN band. Připraveno bohaté občerstvení.

Periodický tisk územního samosprávného celku. Vydala Obec Liptál, Liptál 331, IČO 304051, telefon 571438074, email: obec@liptal.cz, dne 16.10.2019. Náklad 630 ks. Nепrodejně. Připravila Jana Vráblíková a kolektiv. Čtvrtletník je registrován u MK ČR E 14494. Texty neprocházejí jazykovou úpravou, odpovídají jednotliví přispívající. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátiť. Foto: Josef Londa, Jana Vráblíková ml. a archivy jednotlivých spolků a organizací. Sazba: Studio-mk, Mikeš Josef, Vsetín. Tisk: Vydavatelství Brázda, Hodonín. Liptálský zpravodaj naleznete i na stránkách www.liptal.cz. Uzávěrka příštího čísla: 1.12.2019.